

אוצרות המשיח

הרב מרדכי יפת יהודה שורעבי

כ"ה באב תשפ"ו | שבת קודש | גליון 213

פרשת ראה

סגן דג"ל חכם בעידן שמואלי שליט"א

משולחן המלך

עמוד 3

זוהר על הפרשה

עמוד 8

שרפי קודש

עמוד 10

ההלכה היומית

עמוד 12

שאלות מבית הדין

עמוד 12

מדור הילדים

עמוד 14

דרכי הרשב"י

עמוד 15

פי יהיה בך אביון...
ולא תקפץ את ידך
מאחיק האביון

זמני השבת

הזמנים ע"פ לוח אור החיים

הדלקת נרות	שקיעה	יציאה	ר"ת
18:55	19:35	20:05	20:57
19:16	19:36	20:06	20:58
19:14	19:34	20:04	20:55
19:13	19:33	20:03	20:55

במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הילולא דצדיקא

יום ראשון - כ"ר אב

כו. רבי יששכר אצאקא ראב"ד לעדת המערבים בירושלים, תרנ"ב
| רבי יואל טיטלבוים מסאטמאר, מח"ס ויואל משה, תשל"ט | רבי
ציון כהן יחזקאל ראב"ד ג'רבא, מח"ס שערי ציון, תרצ"א

יום שני - כ"ז אב

כו. רבי יהודה משה פתיה, מח"ס בית לחם יהודה, תש"ב | רבי
ירושם נסים אלישר מבגדד | רבי נחמן נתן קורנאל | רבי חזקיה
שלי מחכמי ג'רבא, מח"ס מעשה חושב, תשי"ג | רבי משה מרדכי
שולזינגר, משמר הלוי, תש"ע

יום שלישי - כ"ח אב

כח. רבי משה פינקל (בן אליעזר יהודה) תשס"ד. | רבי אברהם חיים
עדס, תרפ"ה | רבי דוד כהן הנזיר, תשל"ב | רבי נפתלי צבי יהודה
מברלין, תנצ"ב מוואלוז'ין, תרנ"ג

יום רביעי - כ"ט אב

כט. רבי יעקב בירדוגו, מח"ס שופריה דיעקב | רבי שמואל סלנט
רבה של ירושלים, תרס"ט | רבי אליעזר זוסיא פורטוגל האדמו"ר
מסקולען, תשמ"ב | רבי יהודה לביא רב ראשי בטריפולי | רבי יעקב
ב"ר מנחם מנחם שולקס, תשכ"ו

יום חמישי - ל' אב

ל. רבי חנוך הניך מאלסעק חתן האדמו"ר מבעל, תרמ"ד | רבי
ראובן הכהן, תשמ"ט | רבי יהודה לביא מטריפולי, תקצ"ג | רבי דוד
נחמיאס, חבר ביה"ד במצרים, מח"ס מחנך דן, תרצ"ב

יום שישי - א' אלול

א. שמעיה ואבטליון, קבורים בגוש חלב | רבי שמואל אבובא, מח"ס
דבר שמואל | רבי שמואל די אבילא | רבי יצחק גאון צדור, מחכמי
גאבס, מח"ס צדור המור, תרצ"ד | רבי דוד הנגיד נכדו של הרמב"ם |
רבי ראובן ביותאן מחכמי תונס | רבי מעתקו רחמים דמרי רב, מח"ס
שעת הרחמים, תרס"ה | רבי יעקב מזרחי, ממרביצי התורה בישראל,
תשמ" | רבי יעקב אריה גיימן, דרכי מוסר, תשמ"ג | רבי יוסף בר
שלום, רבה של בת ים, התשע"ה.

יום שבת - ב' אלול

ב. רבי חיים יצחק אלגאזי, ראב"ד איזמיר, עין ימין, תקפ"א | רבי
יצחק בר ששת, 'הריב"ש', קס"ח | רבי אהרן חסון | רבי אליעזר
הגר האדמו"ר מוויז'ניץ 'דמשק אליעזר', תש"ו

מוסדות המייש"ר

הידור מצווה

החובות לספרי תורה, תפילין
ועיוות מצידוד של כ"ר
שלד"א וכן כל ספרי מ"ר

שלוחה 5

לעריכת אוכרות

באחדות צהר"ם של אברכי
ורבני הויזבה כולל סעודת
ורבני תורה וקדושים כולל
תעודת שישלח אליהם
סדאטאפ

שלוחה 7 או סדאטאפ

פריון נפש

ע"פ הקבלה עם
מטבעות מכסף טהור
הנעדר מדי יום ע"י
מירר גדול המקובלים

שלוחה 3 או סדאטאפ

אך ורק דרך הטלפון **שלוחה 6**
הציבור מתבקש בכל לשון של בקשה
לא לאגוע ללא קביעת תור מראש

קביעת פגישה למ"ר

כולל לאברכים מצויינים החזקת אברך
ללימוד התורה הקדושה להצלחתו

ע"י מניין אברכים בארץ
פרטי ליקידך ללא שמות
טיספים **שלוחה 7**

תיקון נפטרם

בית הכנסת זמני תפילות ושירותי חורר
שואל את הבט או הכנס לאחר הישיבה

- מכון להוצאת ספרים **ניתן להקדיש לעצ**
- הרלים לילדים להזכרת שמות בלימוד התורה לילדים **שלוחה 8**
- חלקת ספרי האור הזמני ללא עלות **שלוחה 4**
- לקבלת התלכה וזמנית כ-2 דק' של הלכות יש לעלות בקשה **בזאצאפ**
- בית הוראה שאלות אקטואליות בהלכה **שלוחה 2**
- ישיבה גדולה לתורה תפירת התורה **שלוחה 10**

הכל בטלפון ארוד:

03-55-20004

03-55200004 | www.ravbenayahu.co.il | אורט ישראל 4-בת ים
טכ"מן וואצאפ 054-4776356 | קו שמיעת שיעורים: 073-371829

טלפון: 054-655-4554
פאקס: 054-655-4554

משולחן המלך

יש לנו!

חז"ל והמפרשים (רבנו האר"י) כותבים על הפסוק: "אנה לידו ושמתו לך..." (שמות כא, יג) - ראשי תיבות אלול (מי שהרג בשוגג, היה בורח לעיר מקלט כדי להינצל ממוות. כך גם עם ישראל, כשעושים עוונות, חודש 'אלול' הוא עיר מקלט!)

חודש אלול זה המקום לנוס אליו, והוא מציל את האדם מכל צרה ומכל בעיה.

כשיש 'סם' יצר הרע לא שולט

ראינו בסוף הפרשה הקודמת, פרשת 'עקב': "והיה אם שמע תשמעו" (דברים יא, יג), ואחר כך קראנו: "ושמתם את דברי אלה על לבבכם" (דברים יא, יח), לשים את התורה על הלב. רבותינו אמרו: התורה נמשלה לסם, סם חיים (קידושין ל' ע"ב). צריך לשים על ליבנו את סם החיים, את התורה. ולמה בלב? כי 'יש יצר הרע בלב ויש גם יצר הטוב', וצריך לעולם שיגביר אדם יצר טוב על יצר הרע (ברכות ה' ע"א). ובעזרת השם עושים את זה על ידי סם החיים, שזו התורה הקדושה. ככה לא ישלוט בנו יצר הרע, כמו שכתוב: "לפתח חטאת רובץ ואלריך תשוקתו ואתה תמשול בו" (בראשית ד, ז), על ידי התורה.

לכן כתוב בגמרא במסכת שבת (קד, ע"א): "מ"ם וסמ"ך שבלוחות, בנס היו עומדים". האותיות שהיו בלוחות הברית, המ"ם הסגורה (ם) והסמ"ך (ס), היו חרוטות על הלוחות מצד לצד, מפורשות. אם הן חרוטות מצד לצד, החלק האמצעי שלהן אין לו על מה לעמוד באוויר, אך שאר האותיות יש להן על מה לעמוד בצדדים.

אומרת הגמרא, הן היו עומדות בנס, עומדות באוויר. מה זה רומז? מ"ם סופית וסמ"ך הן אותיות "סם". התורה היא סם חיים, והסם הזה פועל למעלה מן הטבע, בנס. על ידי התורה לא שולט באדם יצר הרע, אם הוא שם אותה ממש על לבבו. לכן צריך להתחזק חזק.

התורה היא סם חיים, וכשאדם עמל ומוסיף תורה, התורה עושה מסילות בלבבו. כשאדם לומד זוהר, גמרא, משנה, וחוזר בתשובה, נכנסות לו מסילות בלב.

תקבל חצי מהרווחים אם תעזור...

למ שחת שיניים, כדי להבין זאת, היה פעם מפעל המשחה שלהם הייתה טובה,

כמו כן, כשהיה רוצה לעורר אדם אחר בתשובה, היה הולך קרוב אליו ומתוודה בקול רם על עצמו בבכיה על אותה עבירה שראה אצל חברו. כששמע זאת החבר, אז לבכו והיה חוזר בתשובה שלמה.

הזוהר הקדוש אומר דברים נפלאים: לפני שהנשמה יורדת לעולם, הקדוש ברוך הוא מראה לה את כל הימים שקצובים לה לחיות. כל יום ויום עומד בפני עצמו, והימים משביעים את האדם לעשות בהם את רצון ה'. ואם חלילה האדם חוטא ביזמו - עומד אותו היום וממתין לו שיעשה תשובה ויטהר את מעשיו.

מדוע נקרא הקב"ה 'דוד'?

"אני לדודי ודודי לי" - קשר של משפחה. חודש אלול הוא ראשי תיבות: "אני לדודי ודודי לי" (שיר השירים ו, ג). בדרך כלל מדמים את הקדוש ברוך הוא ועם ישראל לבעל ואישה. אך בחודש אלול הקדוש ברוך הוא נקרא "דוד". למה? אומרים רבותינו: לכל אדם יש משפחה - אבא, אמא, אחים, אחיות, דודים - ואם הוא רוצה להחליף אותם, הוא לא יכול, זה מה שיש לו. אבל בעל ואישה זה תלוי ברצונם, ויכולים גם להיפרד חס ושלום. לכן בימים האלה עם ישראל והקדוש ברוך הוא הם "אני לדודי ודודי לי" - כמו דוד! אנו אומרים לקדוש ברוך הוא: "אתה לא יכול לעזוב אותנו, אנחנו משפחה, אתה הדוד שלנו!" איזה זכות

פנינים מוסרים ומעשיות השווים לכל נפש הנערכים משולחן המלך מתוך שיעור הדף היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב מרדכי ג'נרדי הי"ו

הכנה לקראת חודש אלול

בעזרת האל ובישועתו, מתקדמים אנחנו לקראת ראש חודש אלול השבוע, פרשת 'ראה'. 'ראה' ראשי תיבות: ראה אלול הגיע. והנה השבת הקרובה, 'שבת מברכין' של חודש 'אלול'. אלול הגיע, איזה זכות גדולה. בעזרת השם, צריך להתכונן לקראת יום הדין הגדול והנורא.

ובעזרת השם עכשיו נתחיל את חודש הרחמים והסליחות, וצריך לעשות בכל הכוחות שלנו את החודש הזה, להיות שמחים שזכינו שמתקרבים אלינו דברים גדולים כאלה, זכות כזו גדולה. התורה היא סם חיים. אפילו תוספת מעטה של לימוד תורה משנה את האדם לגמרי. אדם חושב לעצמו: "מה זה יעזור אם אלמד עוד 5 או 10 דקות ביום?" אבל 5-10 דקות אלו משנות את הבן אדם!

למתווה על חטאיו

אומר הקדוש ברוך הוא: "פתחו לי פתח כפתחו של מחט, ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם" (שיר השירים רבה ה, ב). עשה פתח קטן, שיהיה פתח של קיימא.

זכית להניח תפילין? להתפלל? תשמח ותודה על כך! לאט לאט ובחכמה יצעד האדם, מתוך אושר על שהוא עושה רצון קונו.

על כן נאמר: "על כן יאמרו המושלים בואו חשבון" (במדבר כא, כז) - אלו המושלים ביצרם, שצריכים בכל לילה לעשות חשבון נפש. בחודש אלול נדרש האדם להתבונן במעשיו: מתי קם? כיצד התפלל? האם שמר על לשונו? כשאדם עושה חשבון נפש מדי לילה, הוא מתקן את מעשיו.

בוזהר הקדוש (חלק א, רכא ע"ב) נאמר: עד שאין האדם שוכב לישון, עליו להתבונן בכל המעשים שעשה באותו היום, וישוב מהם בתשובה ויבקש רחמים. מדוע דווקא בשעה זו? לפי שבשעה שהאדם ישן, הנשמה עולה למעלה, ואם מקדים ומתוודה על חטאיו - מוחלים לו.

תשובה שלימה לפני השינה

מובא על רבי זושא מאניפולי, שהיה כותב מדי יום את שגגותיו, ובבילה היה מתוודה ומוריד דמעות על הכתב עד שנמחקו המילים. היה אומר: "ריבוננו של עולם, כשם שמחיתי את הכתב בדמעותיי, כך תמחה את עוונותיי".

מפי מרן מ"ר גדול המקובלים
הרב בניהו שמואלי שליט"א

מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המיישר | רח' אורט ישראל 4 בת ים

השיעור השבועי
דף היומי מוסר והלכות

משולחן המלך

בקור ובשלג.

אמר לו בנו: "אבא, איך אתה עושה את זה? אתה זקן ומצונן". אמר לו: "בוא איתי".

הלכו בסמטאות והגיעו לאיזה בית מרוח גדול, שבו ישבו יהודים שתו ושיחקו בקוביות, כולם שיכורים. רבי עקיבא איגר נעמד בפתח בית המרוח, וכולם נדהמו. ראו את רב העיר, הציעו לו להתכבד בכוס משקה, אך הוא אמר להם: "קודם כל אני צריך לדבר איתכם".

כולם השתתקו, והוא סיפר בבכי מר קורע לב מה קורה עם האישה הזו, והפריץ שרוצה להרוג את בעלה.

הרב בכה ואמר: "צריך כך וכך כסף, תעשו מצווה, הצלת נפשות!" הדברים נגעו לליבם, וכל אחד נתן סכום עד שנאסף כל הכסף.

ללא בית וסיים את הש"ס 1000 פעמים!

אומרים על ה'שאגת אריה' (רבי אריה לייב שפירא) שהיה כל כך עמל בתורה ולא מבטל רגע אחד, עד שאף על פי שהיה נודד ממקום למקום והיה מסכן ללא בית, גמר את כל הש"ס אלף פעמים בחייו.

שמע על כך רבי נתן אדלר (רבו של ה'חתם סופר'), וכשה'שאגת אריה' בא לעירו, חיכה לו כמה שבועות ואמר: "אני רק רוצה לראות את כבודו, מה זה עמלה של תורה, איך כבודו עמל יומם ולילה על התורה ועל העבודה". כל מה שהיה מוציא מפתחי פיו היה אדיר, וכל זה מפני שלמד עוד תורה ועוד תורה.

מגבית בבית מרוח

כך היה גם רבי עקיבא איגר, אחד החכמים הגדולים שאין כמותו. פעם אחת, בלילה מושלג וקר, היה יושב ולומד עם בנו בהתמדה ובחשק גדול. באמצע הלילה שומעים דפיקות בדלת. פותח הבן, רבי שלמה את הדלת, ועומדות שם שתי נשים בבכיות ובוזקות גדולות, אישה וחמותה. סיפרו לרב שהפריץ תפס את בעלה של האישה, שלא שילם חוב כבר כמה שנים, והכניס אותו לבור. הפריץ מאיים שתוך יומיים! אם לא ישלמו, הוא יהרוג אותו. ולא ידעו מה לעשות.

רבי עקיבא איגר, כששמע שהפריץ הולך להרוג את האישה, אמר: "זה פיקוח נפש!", מיד שאל מה סכום החוב, ואמר: "בעזרת השם אני אסדר את הדברים, תלכו לבית ותבואו בבוקר". מיד לבש רבי עקיבא איגר את בגדי הרבנות ומעיל פרווה, והלך עם בנו

אבל העסק לא הלך ולא הצליחו להרוויח, היו רק הפסדים. כשראו שהמצב נמשך כך, המנהלים התחילו לעשות אסיפה סודית כדי לראות איך לטפל בבעיה.

באמצע האסיפה קם אחד היועצים, אברהם בן דוד שמו, ואמר להם: "אני מכיר יהודי חכם גדול, ואם תפנו אליו הוא בוודאי ייתן לכם עצה והכל יסתדר..." בהתחלה אמרו: "אנחנו לא רוצים אף אחד מחוץ למפעל", אך הוא אמר: "כדאי לכם".

פנו ליהודי החכם הזה שיעץ להם מה לעשות. אמר להם: "אני אתן לכם עצה, אבל בתנאי שתתנו לי 50% מהרווחים".

אמרו לו: "אם נרוויח, שווה".

הפתרון הגאוני למשחת שיניים

בא היהודי לסיוור במפעל, בדק, חישב והתבונן. אמר להם: "המשחה שלכם טובה, אין מה לדבר, ואין סיבה שלא תרוויחו. הבעיה היא שבשפופרת הפתח קטן, והוא מוציא מעט משחה, אז זה מספיק לאנשים להרבה זמן.

העצה שלי: תרחיבו את הפייה כדי שתצא יותר משחת שיניים בכל שימוש. ככה, במקום לקנות חבילה אחת בחודש, יקנו חמש חבילות, המשחה תיגמר מהר, והרווחים יהיו טובים".

מנהלי המפעל עשו כעצתו, ומאותו יום הרווחים גדלו בצורה לא רגילה, וכולם נהיו עשירים. רואים מזה שתוספת קטנה משנה הרבה!

אדם מוסיף קצת תורה, והדבר משנה אותו לגמרי. בגלל דבר קטן, להרחיב את הפה, איזה רווחים יצאו.

אותו דבר בלימוד התורה: מוסיפים מעט, מרחיבים קצת, ומזה באים רווחים גדולים.

דווקא אחר עשיית חסד זה הזמן להתעורר

אחר כך אמר להם הרב: "תשבו, אני רוצה להגיד לכם משהו". היו בטוחים שהרב יעשה להם 'מי שברך' ויעריך עליהם שבחים, אבל רבי עקיבא איגר התחיל להוכיח אותם: "אתם מבזבזים את הזמן שלכם בשטויות, אתם לא יודעים מה זו תורה!".

נתן להם מוסר כדורבנות, ומרוב צער נשבר ליבם והתחילו להוריד נחלי דמעות.

התפלאו ואמרו: "אף אחד בעולם לא מעיז לדבר איתנו כך, בדיוק כשאנחנו עוזרים לך החלטת לרדת עלינו?".

אמר להם רבי עקיבא איגר: "עכשיו עשיתם מצווה גדולה, ודווקא עכשיו זה הזמן להתעורר, יש התעוררות בשמיים שיקבלו אתכם". הדברים זעזעו אותם, והם התחילו לחזור בתשובה ונתנו צדקה.

הצד השני מהיצר הרע

לפעמים אדם לא יודע מה ילד יום. אנו רואים אנשים שהיו איתנו, צעירים ומבוגרים, ופתאום הלכו ללא הודעה. לכן, מי שיש לו שכל עכשיו, יכול לשנות את כל התמונה.

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי שי בן דות ה"ו
ודעייתו הצדקנית
יסמין בת פאני תח"י
וילדיהם הגעמים
השם ישמדם ויחיהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

תיקון הנפטרים

תיקון הנפטרים זהו תיקון שעשים עבור נשמת הנפטר,

כדי לזכר ולחנכו בעולמות העליונים ולהעלותו מדרגת שבת דא נמצא.

המקור לכך: מגדולי המקובלים רבי יודת פתיה זצ"ל וזה לשונו בספרו הקדוש "מנחת יודת":

"אם חורשים רצונם לעשות נחת רוח למת, להשיגו ולהצילו מן הקלף וכדומה של יחנם, שהוא נידון כרם, אין שם אופן, כי אם לשפך שיה ותפולא בפני מלכו של עולם בעד הכנת הרוח. וייקבעו עשרה אנשים ידועי ספר ויעשו למת סדר תיקון..."

ותיקון זה מועיל מאוד לנשמות הנפטרים
להעלותם מעלה מעלה ולהצילם מדין גהנום"

התיקון יערך א"ה ביום חמישי כ"ז אב ערב ראש חודש אלול
בשעה 14:30 בהיכל ישיבתנו הקדושה

לחסידי שומות 03-5520004 שלווחה 7

לחסידי שומות
באתר הישיבה

משולחן המלך

מי שמתחזק לרחם על הבריות, מרחמים עליו מן השמיים (שבת קנא, ע"ב).

הנהגת ה' בכל יום על ברואיך

לכן צריך בכל הכוחות להתנהג בדרך טובים. איך שאדם קם בבוקר: "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמת חמלה, רבה אמונתך". מברך בכל יום: "פוקח עורים", "מתיר אסורים", "זוקק כפופים", "מלביש ערומים".

כשעם ישראל היה במדבר, הם היו מברכים "מלביש ערומים", כי בכל יום הקדוש ברוך הוא היה מחדש להם מלבוש חדש ויפה, כמו שכתוב: "שְׁמַלְתָּה לָא בְּלִתָּה מַעֲלֶיךָ" (דברים ח, ד).

כמו כן, היה מוריד להם אוכל - את המן מן השמיים. המן היה יורד ליד הבית, על גבי טל ומכוסה בטל, והיה לו כל טעם שרצו. ועל זה כתוב: "ויענך וירעבך ויאכלך את המן" (דברים ח, ג).

למה המן נקרא 'עניני' כי מי שלא היה הולך בדרך השם, ה'מן' היה יורד לו רחוק מהבית, והיה צריך ללכת ולטרוח, והיה לו מזה בושע ועיניו כדי שיחזור בתשובה. אבל לכן אדם טוב, המן היה מגיע ממזע עד פתח הבית. כשאדם קם בבוקר, צריך לדעת שבא יום חדש, מתחילים התחלה חדשה ויפה, מתחילים בלימוד תורה. השם יזכה אותנו שנוכל לעסוק בתורה!

קודם כל תראה אותי

"רֵאָה אֲנִי נִתֵּן לְפָנֶיךָ הַיּוֹם בְּרָכָה וְקִלְכָּה" (דברים יא, כו). דבר ראשון: "ראה אנכי" - קודם לכל דבר, תראה את "אנכי ה' אלוהיך. איך אמר דוד המלך? "שויתי ה' לנגדי תמיד" (תהלים טז, ח). כל הזמן שיהיה שם ה' לנגדך.

אומר הכתוב: "ראה אנכי" - קודם כול תראה אותי כל הזמן נגד עיניך, וכך תתנהג. כל חודש אלול אדם צריך להתנהג כמי שרואה את הקדוש ברוך הוא עומד

אחד הדברים שפותחים לאדם את התשובה הוא צדקה, כמו שכתוב: "וְחִטָּאֵךְ בְּצִדְקָה פָּרַק" (דניאל ד, כד). לכן צריך להיזהר בזה כל אחד לפי מעלתו וכוחו. לפני יום הדין אדם צריך עורכי דין טובים, והעורכי דין אלו הצדקות. הלא נאמר: "ותשובה ותפילה וצדקה מעבירים את רוע הגזרה".

חשיבות מעלת הצדקה

מעשה בעני מסכן שנכנס לוויילה מפוארת של עשיר אחד, כשהנעלים שלו מלאות בוץ. העשיר ראה את הרצפה שהתלכלכה בבוץ וכעס.

אמר לו העני: "תשמע, אגיד לך פירוש קצר. כתוב בתפילה: 'ברוך מרחם על הארץ, ברוך מרחם על הבריות'. עכשיו אתה קיימת 'ברוך מרחם על הארץ', כי אתה מרחם על הרצפה שאני מלכלך אותה, אבל צריך גם 'ברוך מרחם על הבריות' - תרחם עליי".

צריך לדעת שכאשר עני בא לכן אדם ומבקש צדקה, זה בא להציל את הנותן, זה לא רק בשביל העני.

כשנתייעץ הקדוש ברוך הוא עם המלאכים לברוא את האדם, ואמר: "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" (בראשית א, כו), האמת והשלום אמרו שלא יברא האדם כי כולו שקר וקטטות, אבל החסד והצדקה אמרו יברא, כי הוא עושה חסד וצדקות (בראשית רבה ח, ה).

לכן כתוב: "אָנֹכִי מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנְהָ" (תהילים קיח, כב). אָנֹכִי ראשי תיבות: 'נעשה אדם בצלמנו' המלאכים ('הבונים') מאסו בו, אבל מה הייתה לראש פינה? מי ניצח? החסד והצדקה! פִּנְהָ ר"ת 'פתח תפתח, נתון תתן, הענק תעניק'

איך כותב ה'אדרת אליהו' (לרבינו יוסף חיים) הוא אומר: 51 הימים האלו הנוראים, מראש חודש אלול עד שמחת תורה, הם סימן ועזר לכל השנה. אדם שישומר אותם, מתגבר על יצרו. על זה אמר אברהם אבינו ללוט: "הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם הימין ואשמאילה" (בראשית יג, ט). 51

הימים הללו מבקשים מהיצר הרע: "תפרוש ממני 51 יום". אם אתה הולך לצד ימין (הטוב), נכניע את השמאל, ואם אתה הולך לשמאל, נלך לימין.

רוצה 'סלח נא' - בטל 'אעברה'

כמו כן, כתוב שמושה רבנו ביקש: "אֶעֱבְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה" (דברים ג, כה), והקדוש ברוך הוא אמר לו: אם אתה מבקש "אעברה נא", בטל "סלח נא".

אומר ה'בן איש חי': "נא" אלו 51 הימים הללו. אם אדם רוצה רק להעביר את הימים האלה שיעברו כבר, אז בטל "סלח נא" - איך יכפרו עליו?

אבל אם אתה רוצה "סלח נא", מחילה וסליחה ב-51 ימים הללו, אל תרצה רק להעבירם בהבל, ואל תשמע בקול היצר הרע.

אומרים שבדורות הקודמים, כשהיו שומעים שהגיע חודש 'אלול', אפילו הדגים שבים היו רועדים!

חודש אלול הוא מתנה שאין כמותה בעולם. כדאי שנודעו ונלך בדרך השם. צריך לנצל את הימים האלה, לא להעביר אותם בהבלים, אלא להתעורר ולהרבות כבוד שמיים.

מראש חודש 'אלול' עד ראש השנה יש 30 יום, ואחר כך 10 ימים (עשרת ימי תשובה), ועוד 11 יום עד שמיני עצרת - סך הכל 51 יום. אלו ימי 'הושיעה נא' נא ימי סליחה וכפרה.

העורך דין הטוב ביותר

עכשיו, בעזרת השם, יש לנו כוח להתחזק בשבת הזאת, שבת 'ראה': "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלוקים" (דברים יא, כו-כו).

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי דוד בן אסתר הי"ו
ודעייתו הצדקנית
נטלי חיה בת רשל תחי'
וילדיהם הנעמים
השם ישמרם ויחייהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

מוסדות המישר תכ"ץ
פרנס יום

היום יום רבינו ב' באב התשפ"ד
הלימוד והתפילות בישיבה יהיו לע"פ

ה'ה' יקירך פלוני
ה'ה' פלוני אלמוני הי"ו ויה"ח שיוסדה לשפעה ברכה
הצליחה פרנסה טובה וכשפג נותן ושפחה בריאות איתנה,
אחיבות ימים ושנים בטוב וכנעימים וכל מילי דמיטב אמין.

להקדשות:
03-552-0004

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בניהו שליט"א, בתרומת 500 ש"ח פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלחתכם, שלט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

משולחן המלך

צדיק באמונתו חייה

דיבורים קרושים בענייני "אמונה"
מאת הרב יוסף ענדלחק שליט"א
מאברכי המוסדות

"בנים אתם לה' אלוקיכם"

השבוע בפרשה מקבלים אנו נשיקה חזקה ועסיסית מאיתו יתברך אשר מעיד עלינו ואומר בנים שלי אתם, ומשום שבנים אנו של השם יתברך אשר כל העולם בידי, ואין דבר בעולם שנעשה ללא גזירתו של מקום, משום הכי עלינו להיות רגועים ושלווים על כל ענייני העולם הזה משום שאבלה' שבשמיים דואג לנו שיהיה לנו הכי טוב בעולם, עצם התבוננות בפסוק זה מפיחה בנו רוח חיים של שמחה והתקרבות להשם יתברך,

ואם יבוא אדם וישאל הרי אנחנו כן לפעמים עוברים דברים קשים אשר נראים לנו כדבר אכזרי לאבא לעשות לילדים שלו, התשובה לשאלה זו הוזכרה בפרשה שעברה, "כי כאשר מיסר איש את בנו ה' אלוקיך מיסר"ך היינו שכמו שאבא בשר ודם יראה את הבן שלו הקטן אשר השכל שלו מצומצם והוא לא מבין שמה שהוא עושה זה סכנה מיד אבא או אמא ילכו ויזהירו אותו ואם הוא לא מבין גם יענישו אותו כדי להציל אותו מהסכנה, ויכול להיות שהילד יבכה ויכעס על הוריו אולם ההורים שלמים אם מה שעשו כי יודעים הם שהצילו אותו מדבר קשה, כך גם אבא שלנו בשמיים הוא רואה דברים שאנו לא רואים, לפעמים אמורים לבוא לאדם יסורים קשים ומרים מחמת עוונותיו ואבא בשמיים בגלל שהוא אוהב אותנו אז נותן לאותו אדם כל מיני קשים בשביל ליישר אותו בשביל לבטל את הדינים הקשים שהוא אמור לעבור, כמה שמחה זה נותן לאדם שחי בהסתכלות כזאת על כל מה שעובר עליו, זה בחינת מעין עולם הבא בעולם הזה,

ואחרי שהבנו איך הכול בידיים של השם יתברך, לנו לא נותר אלא להתעסק במה שבידינו והיינו תורה מצוות מעשים טובים, כמה עלינו עכשיו להתעורר בזמן חודש אלול הבעל"ט, לנצל את הזמן הזה לשנות את המעשים הפחות משמחים את אבא שלנו בשמיים, והגיע זמן להכיר לו טובה על כל הטוב אשר הוא גמל וגומל לנו, הכרת הטוב תהיה על ידי שנשקיע במה שבידינו, ולא נשקיע בדברים גשמיים אשר לנו אין שום יכולת לשנות דבר מהנגזר,

שנוכח לנצל את הכוח שלנו לשמח את בוראנו,

ולזכות לביאת משיח צידקנו במהרה בימינו
אמן ואמן

שבת שלום וחודש טוב ומבורך

אומרים לו: לא! אל תתייאש. היום קללה, אך מחר הכל יכול להתהפך לטובה!

אשר על כן, אדם שיש לו הכל צריך לדעת, כי היום ברכה! אך למחר ייתכן שינוי, מול אחר, יום אחר - זהו עולם משתנה. כפי שאומר רבי יוסף חיים: רק היום בידך, מחר אינך יודע מה ילד יום.

הנך יהודי היחיד בעולם!

הגאון מוילנא כותב על הפסוק "כל המצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרון לעשות" (דברים ח, א) מה פשר המילה "היום"? חשוב רק היום! יש רק את היום הזה, ואין לאדם אלא יומו.

עוד אומר הגר"א, שעל האדם לחשוב כאילו אין עוד יהודי בעולם מלבדו, ואם הוא מתעצל, העולם חרב, ואם הוא לומד, מתפלל ומתקן - הוא מעמיד את כל העולם.

זמן לחשבון נפש

כיצד אמרו רבותינו? "מי שטרח בערב שבת - יאכל בשבת" (עבודה זרה ג, א). חודש אלול הוא החודש השישי. הוא נקרא "ערב שבת". לפי מה שאדם טורח בחודש אלול, כך יהיה לו בשבת - שהוא החודש השביעי, חודש תשרי.

בראש השנה קוצבים לאדם את כל מצבו לשנה החדשה. מי שטרח בערב שבת, בחודש אלול, יקבל בשבת - בחודש תשרי - ויהיה לו מה לאכול.

אך אם אדם לא טרח, מאיפה יהיה לו?

מסופר על אדמו"ר אחד שהלך עם חסידיו בימי הפגרה. כשהגיעו למקום מסוים, שמעו חקלאי אומר לפועלו: "אם תעבודו היטב, האדמה תיתן לנו יכול יפה. אם תעבוד טוב ותורע כראוי, נפיק יכול נאה וזו תהיה הפרנסה לכל השנה. עכשיו זה זמן הוריעה, ואחר כך יבוא זמן הקציר. מה שאדם זורע - הוא קוצר. אם לא זרעת - לא קצרת".

אמר הרבי לחסידיו: "שמעתם מה שהוא אומר? עכשיו זה זמן השוק - חודש אלול, זהו זמן הזריעה.

אדם שטורח בערב שבת - יהיה לו מה לאכול בתשרי. אם עכשיו אדם לא טורח, מה יאכל אחר כך"?

כמו אצל בעלי מלאכה: אדם שטורח ועובד - משתכר ואוכל, ואם לא - אין לו מה לאכול. וכמו שנאמר: "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם" (דברים ח, ג). לכן, בימים אלו צריך האדם לעשות חשבון נפש נוקב.

כנגדו ומסתכל עליו.

וגם, 'היום' - תראה כאילו יש לך רק את היום הזה ואין מחר. כשאתה נמצא במדרגה זו, מה זה מעניין אותך מה יש לאחרים? אין לך בעיות, לא כסף, לא זהב, לא חמדה ולא קנאה, כי אתה אומר: "חבל על הזמן, זה רק היום. בנוגע למחר, מי יודע!?"

לא כל יום אותו דבר

דבר נוסף: הרי נאמר "הנה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה". מילת 'היום' טעונה ביאור, הרי היה די לומר: "ראה אנכי נותן לפניכם ברכה וקללה" מה באה ללמדנו המילה "היום"?

אלא, לפעמים אדם מתבונן בעצמו ורואה איך הקדוש ברוך הוא סידר אותו יפה: יש לו דירה נאה, וילה, גינה ופרדס, הכל מסודר לו והפרנסה זורמת, יש לו בנים, בנות, אישה טובה וכבוד הכל בכל מכל ה' נתן לו.

אדם כזה עלול לחשוב: "אני לא צריך להיות כל כך דרוך. יש לי פה, יש לי שם, יש לי השקעות והכל זורם יפה. איפה שלא אהיה בעולם - יהיה לי טוב". מתוך כך, עלול להתקיים בו "וישמן ישרון ויבעט" (דברים לב, טו), עד שיעבור מעט על מצוות ה'. על כך אומר הכתוב: תדע לך, לא כל יום הוא אותו דבר. "אנכי נתן לפניכם היום ברכה..." היום - ברכה, אך מחר מי יודע מה יהיה? הקדוש ברוך הוא יכול לסובב את הדברים: ממונו יישאר, אך שכלו יילך ממנו. מה יעשה בכל הכסף? לא שווה כלום! הוא יכול להפוך אותו לחולה, חס ושלום, ואז כל הממון וכל מה שיש לו אינו שווה מאומה.

אינך יודע מה ילד יום...

מצד שני, יש אדם שמוזל ביש, מסכן, והכל לא הולך לו: אשתו קשה... בית אין לו והוא נע וגד בשכירות ממקום למקום... ואנשים עושים לו מוות. אדם כזה עלול להתייאש ולומר: "מה אני צריך את החיים האלה?".

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

<< להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת
העלון למייל"
<< להפצת העלון:
בבית הכנסת שלכם:
צרו קשר בטל: 077-5122948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מ"ס טלפון לחזרה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

משולחן המלך

כל נתיבותיה שלום

לימוד מידות התנהגות ודרכים ברכי התעלות "במידות טובות" והטענת דרך ארץ מאת הרב משה אהרן זוארץ שליט"א מאבירי הציפורות

תסמונת האתמול ומחלת המחר

"חיים" אם בקולו תשמעו

מעניין מאוד מה אתם הייתם חושבים לפסוק בספור הבא:

ראובן היה יהודי טוב שהסתגר במדינה זרה, על טעויותיו נגורו עליו לשבת ימים רבים בבית כלא בארץ נוכרייה. כמוכן שהדבר לא היה הכי נעים עבורו ובמשך תקופה ארוכה לא יכל היה לצאת אף ליום אחד לחופשה והפונה, ראשי הקהילה היהודית פעלו עבורו וניתן לו אישור ליום **חופש אחד** שלאחריו ישוב לבלות שעות ימים בתאו בבית האסורים.

ראובן התחבט והתלבט באיזה יום לבחור, המחשבות התרוצצו בראשו "אולי היום הגורלי בשנה - ראש השנה - תפילות, תקיעת שופר, אווירה מרוממת", אח"כ חשב: "אולי יום מחילת העון - יום הכיפורים", אח"כ חשב: "אולי ביום הראשון של חנוכה - הדלקת נרות ופרסים הנם", שוב הרהר: "אולי פורים, אולי בליל הסדר, אולי ביום מתן תורה - שבועות, אולי ביום הראשון של סוכות - סוכה וארבעת המינים".

לא היתה לא הכרעה, וכדרכם של יהודים יראים ושלמים הפנה את השאלה לתלמיד חכם שיכריע בה, היה זה אחד מגדולי ישראל הגדולים בתקופה ההיא הרב **דוד בן זמרא**.

אחר תקופה הגיע לתאו המכתב המיוחל - תשובת הרב **דוד בן זמרא**, התשובה הפתיעה אותו עוד יותר והיתה כיוון אחר ממחשבותיו, התשובה היתה: "צא היום ותחטוף מה שאתה יכול, כמה שיותר תורה, תפילות בציבור וכו' ולא להמתין לימים שיבואו".

תשובת הרב **דוד בן זמרא** הינה יסוד לכל אדם בחייו, יש לנו נטייה לא להתחיל דברים חדשים, לא לנסות להשתפר ולהשתנות בגלל ש... **בעבר** לא הצלחת; **בעבר** ניסית ונכשלת; **בעבר** עשיתי כך וכך ואיך אני יכול להתקדם. כמו כן ישנה את מחלת **המחר** "אני מבין ורוצה להשתנות, אבל תן עוד קצת להנות, יש זמן... **ממחר** אני יתחיל להשתנות, **ממחר** אני יהיה רציני, **ממחר** אני יפסיק... וכך האדם דוחה את הצלת דרכו הקלוקלת באומרו לעצמו: **בעתיד** אני ישתנה.

אולם אצל היהודי המחשבה צריכה להיות על **היום**, לא משנה מה היה **בעבר**, **אתמול**, **עכשיו**, **היום** מתחילים את הדרך לשינוי הנכון ולא דוחים זאת לעתיד, **למחר**. וכמו המשפט המפורסם המעובד מתורתו של ר' נחמן מברסלב יע"א: "**מה שהיה - היה, העיקר להתחיל מהתחלה**".

חשוב להתחיל ולא להמתין עם השינויים הטובים, לא לתת לעבר לייש אתנו או לזרוק את הרצונות לעתיד, להתחיל עכשיו.

את הרעיון הזה ביאר הצדיק ר' **משה לייב מסאסוב** יע"א בדרך הדרוש בברכת יעקב אבינו לנכדיו - אפרים ומנשה: "ויברכם ביום ההוא לאמור" - ברכם יעקב שכל יום ויום יאמרו ויחיו לעצמם כאילו יש להם רק את היום הזה בלבד וינצלוהו לטובה.

את יסוד זה יש שדרשו בפסוק הראשון בפרשתנו - ראה: "ראה אנכי נותן לפניכם" - ראו והבינו כל אחד ואחד מכם יש לפניכם "היום" - את היום הזה ממש שבו אתם נמצאים ועליכם לראות ולחיות אותו בלבד בלי לחשוב על העבר או העתיד, "ברכה וקללה" - אתם תחליטו אם היום הזה יהיה ברכה - מנוצל לתורה, מצוות ומעשים טובים או חלילה קללה - יום מקולקל במעשים לא טובים עברות על רצון ה'.

שנוהג לנצל ימינו לטובה ולברכה, אמן.

הזהר, והיה בוכה הרבה. אמרתי לו: "תבטח בקדוש ברוך הוא, הכל לטובה".

כשיצא מבית החולים, סיפר שהרופאים אמרו לו: "טוב שנבדקת בעקבות התאונה, כי גילינו אצלך מחלה סמויה שמסוכנת לאדם, וכעת אפשר להתגבר עליה ולרפא אותה. אם לא היית מגיע לבית החולים - לא היית יודע על כך והיית עלול למות תוך מספר ימים".

הנה כי כן, התאונה שבגללה הגיע לבית החולים הייתה לטובה.

כך היה גם אצל יעקב אבינו כשנתבקש ללכת לבית לבן. יעקב חשב: 'אני יושב ולומד תורה ומקיים מצוות, ועכשיו אומרים לי ללכת לבית לבן ואחר כך למצרים'.

בא לבית אל, ואמר לו הקדוש ברוך הוא: "תדע לך, אלו מעלות הסולם. בכל מקום שאתה הולך יש לך עבודה. בבית לבן יש ניצוצי קדושה התלויים כך ועליך לתקן אותם. עליך להתגבר במקום הקליפה הקשה ביותר ולחלץ משם את הקדושה".

אבא עושה רק טוב לבניו

ישנם דברים 'שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא' (פאה א, א). הפירות הם הברכה שנאמרה בפסוק "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה", הברכה היא הפירות שאדם נהנה מהם בעולם הזה - עסקיו מצליחים והוא נהנה מהפירות, והקרן שמורה לו לעולם הבא.

אור החיים אומר: משה רבנו חושש היה שמא ייראו הדברים כאילו הוא מקלל את עם ישראל. אמר להם: "אני לא מקלל אתכם. הקדוש ברוך הוא אומר: 'ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה'. אני אבא שלכם, ואבא עושה רק טוב. אני רק מציג לפניכם את הדרכים - 'ובחרת בחיים' (דברים ל, יט), תבחרו בטוב!".

גם זה יעבור

מעשה באב אחד שנתן לבנו מתנה - טבעת, וחקק עליה את המילים: "גם זה יעבור". ציווה האב על בנו: "כל יום תסתכל על הטבעת הזו. כשטוב לך והכל זורם למישרין - אל תתגאה, תזכור שגם זה יעבור, ואם לא תתנהג כראוי זה עלול להיעלם. וכשקשה לך ורע לך - תסתכל בה ותדע שגם זה יעבור".

מכאן, שאין לאדם להתגאות ואין לו להתייאות, אלא לדעת שהכל עובר. כדברי רבותינו: "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם - אל יתייאות מן הרחמים" (ברכות י, א).

הכל זה ענין של רצון

לכך נכתב "ראה" בלשון יחיד, ואילו "לפניכם" בלשון רבים. ללמדך שכל יחיד ויחיד יכול לתקן את הצינור. "צנור" הוא אותיות "רצון". לעולם יראה אדם את עצמו כאילו הוא חציו חייב וחציו זכאי, וכן את כל העולם כולו חציו חייב וחציו זכאי.

עשה מצווה אחת, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לך חובה (קידושין מ, ב).

הכל לפי ההכנה של הכלי

"בנים אתם לה' אלוהיכם" (דברים יד, א). מעשיכם משפיעים למעלה: אם עושים טוב - גורמים טוב, ואם חלילה לא - גורמים בהתאם.

הדבר דומה לשמש הזורחת. אם תזרח השמש על הביצה - הביצה תתקשה. אך אם תזרח השמש על הקרח - הוא יופשר למים. תוצאה הפוכה מאותו מקור! השמש יכולה לבשל את הביצה ויכולה להמיס את הקרח - הכל לפי ההכנה של הכלי.

כך הקדוש ברוך הוא מנהיג את העולם בחסד, אך האדם בבחירתו מחליט מה להמשיך על עצמו: לפעמים הוא ממשיך חסדים, ולפעמים, חס ושלום, להפך.

אנו לא יודעים חשבונות שמים

סיפר לי אדם אחד שנסע במכוניתו ונפצע בתאונת דרכים. מתוך צער רב אמר: "חבל שלקחתי את האוטו

הלימוד שלך יהיה עוד יותר טוב ועוד יותר טוב....

שיעור הדף היומי
מפי הרה"ג **דן גבאי** שליט"א

דף היומי במתיקות ובהירות, משניות ויסודות, נ"ך, מוסר, מעשיות והלכות

בימים: א, ב, ד, ה, בישיבת המייצג "רח" אודת ישראל 4, בת ים
17:40 תפילת ערבית < 18:00 תחילת השיעור

בוא ותגלה שגם אתה יכול לסיים מסכתות בהבנה ובהנאה

שו"ת קלה וחמה
לרווחת הלימודים

זוהר על הפרשה

כשעם ישראל נשמרים ממאכלות אסורות זוכים להדבק בשם הוי"ה

(ח"ג דף מא ע"א) זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה וגו', (ויקרא יא) האי קרא לאו רישיה סיפיה, ולא סיפיה רישיה ושואל, פסוק זה אין ראשו כסופו ואין סופו כראשו. זאת החיה בקדמיתא, ולכתר מכל הבהמה אמר בתחילה זאת החיה ואח"כ כתוב מכל הבהמה ומשיב, אלא אמר קדשא בריך הוא, בכל זמנא דישאל מנטרי נפשיה, וגרמיהו, דלא לסאבא לון בכל זמן שישאל שומרים את עצמם ונפשם וגופם שלא יטמאו במאכלות אסורות, ודאי זאת החיה אשר תאכלו בודאי נאמר שהם בבחינת זאת החיה אשר תאכלו דהיינו שמונם כשר וטהור הנשפע מהמלכות הנקראת זאת ונקראת חיה (רמ"ק), יהון שכיחין בקדושה עלאה, לאתדבקה בשמי שהם יהיו מצויים בקדושה העליונה ולהדבק בשמי הוי"ה, בכרידו דההיא בהמה דכרינא לכו למיכל ע"י שתבררו ותאכלו את הבהמה הטהורה שבררתי לכם לאכול מכל שאר הבהמות ועי"ז יעזבו את אכילת הדברים הטמאים (רמ"ק), לא תסתאבו בהו, ותהוון דבקין בשמי בכדי שלא תטמאו בהם ותהיו דבקים בשמי.

בזמן שלא נשמרים ומטמאים נפשם נדבקים בס"א

וכל זמנא דלאו אינון נטרינ נפשיהו וגרמיהו ממילא ומשתיא וכל זמן שהם לא ישמרו את נפשם וגופם ממאכל ומשתה אסורים, יתדבקון באתר אתרא מסאבא, לאסתאבא בהו ידבקו במקום אחר טמא, שיטמאו בהם. ובגין כך כתיב, זאת החיה אשר תאכלו מכל ומשיב, מכל, ודאי ומשום כך כתוב בפסוק זאת החיה וכו' ומשיב "מכל" ודאי הוא כך דהיינו שתאכלו מבחינת הבהמה שהיא המלכות המתייחדת עם היסוד הנקרא כל (רמ"ק), דאיהו דזא דשמיא קדישא, לאתדבקה ביה שהוא סוד השם הקדוש להדבק בו דהיינו שעי" שידבק בבחינת כל הבהמה שהם יסוד ומלכות עי"ז הוא ידבק בכל השם הקדוש (רמ"ק). מכל הבהמה אשר על הארץ פירושו, בגין דהאי מיכלא דהאי בהמה אשתכח דכיא, ולא יסאב לכו שבגלל שזה המאכל של הבהמה שהיא המלכות, שהיא בארץ עם התחתונים (רמ"ק) והוא נמצא טהור וכשר והוא לא יטמא אתכם, דהא לכו חולקא בשמי, לאתדבקה ביה אז יהיה לכם חלק בשמי בכדי להדבק בו.

הרוחות הרעות נפרדות מן העוים

תא חזי, כיון דאתינן לשלטא בהו בא ראה כיון שהרוחות הרעות באות לשלוט בעוים, אעבר דוחא חדא אז עוברת רוח אחת טהורה ביניהם, זקפן עיינין וחמאן רשימין דלהון ואז הרוחות הטמאות זוקפות את עיניהם ורואות את סימני הטהרה שבהם (רמ"ק), ואתפרשן מנייהו ואז הרוחות הרעות נפרדות מהם, אבל אתחזו לקבליהון, ולא אסירי לן למיכל אבל השדים המקטרגים נשארים ונראים כנגדם וזה אינו סיבה שיהיה אסור לנו לאוכלם (רמ"ק).

זכאה חולקיהון דישאל, דמלכא קדישא אתרעי בהו אשריהם ישראל שהמלך הקדוש ברוך הוא בחר בהם שיהיו אחוים בו אפילו קודם טהרתם (רמ"ק), ובעי לדבקה להו, ולקדשא להו על פלא, בגין דאתינן ביה והוא רוצה לטהר ולקדש אותם ע"י המצוות לפי שהם אחוים בו ונקראים בניו של מקום.

מי שהוא בעלמו ובדמותו של המלך לא ראוי לו להפריד מדרכי המלך

תא חזי, כתיב (ישעיה מט) ישאל אשר כך אתפאר בא וראה שכתוב בפסוק ישראל אשר כך אתפאר דהיינו שאני מתפאר ומקשט את עצמי בנשמתכם (רמ"ק), אי קדשא בריך הוא מתפאר בהו כישאל, היך אתיין לאסתאבא ולאסתאבא בסטרא מסאבא ואם כך שהקב"ה מתפאר בישראל איך יבואו להטמא ולהדבק בצד הטומאה, ועל דא כתיב ועל כך כתוב, והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ולא תשקצו את נפשותיכם וגו', מאן דיתיב דאיהו כדריקנא דמלכא שמי שהוא בעלמו ודמותו של המלך, לא לבעי ליה לאפרשא מאודחוי דמלכא לא ראוי לו להיפרד ולהבדל מדרכי המלך. ובגין כך רשים להו קדשא בריך הוא לישאל, כל אינון דאתיין מסטרא דא ומשום כך רשם הקב"ה לעם ישראל את כל הבהמות הטהורות המגיעות מצד הקדושה שמותר לאוכלן, וכל אינון דאתיין מסטרא אתרא ואת כל הבהמות הטמאות המגיעות מצד הטומאה שאסור לאוכלן. זכאה חולקיהון דישאל, דכתיב בהו אשריהם ישראל שכתוב בהם, (ישעיה סא) כל רואיהם יכידים כי הם זרע ברך יי, ברך יי ממש דהיינו שהם בבחינת ברך ה' כי נשמות ישראל הם מהזרע שזרע היסוד הנקרא

האוכל מצד הטומאה נטמא ומטמא את נפשו

אמר רבי אלעזר, זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, מכל אינון דאתינן מן סטרא דא פירושו, שמכל הבהמות האוחזות מצד החיה שהיא המלכות (רמ"ק), שארי לכו למיכל ומהן מותר לכם לאכול, וכל אינון דלא אתיין (דף מ"א ע"ב) מסטרא דא, אסיר לכו למיכל וכל הבהמות שהן לא מגיעות מצד הקדושה אסור לכם לאכול. בגין דאית בעידן דאתיין מסטרא דא לפי שיש בהמות הבאות מצד הקדושה, דאית דאתיין מסטרא אתרא מסאבא ויש בהמות אחרות הבאות מהצד האחר של הטומאה. וסימנא דלהון דכתיב והסימן וההיכר ביניהם שכתוב בפסוק, כל מפרסת פרסה. וגמרינן בלהו רשימין ולמדנו שלכולם יש סימן והיכר, וכלהו ארשים להו קרא וכולם רשומים בפסוק בכדי לדעת מי הטהור ומי הטמא. ובגין כך, כל מאן דאכיל מאינון דאתיין מסטרא דא מסאבא ומשום כך כל מי שאוכל מאותם המגיעים מהצד הטומאה, אסתאב בהו, וסאיב לנפשיה דאתיא מסטרא דכיא הוא נטמא ומטמא את נפשו המגיעה מהצד הקדושה.

מותר לאכול עוים מכיון שרוח הטומאה עוברת ביניהם ולא בתוכם

ואי תימא, האי עז, דשריא עליה רוח מסאבא ואם תאמר שהרי העז שורה עליו רוח הטומאה וא"כ קשה איך מותר לאוכלו. לא הכי. דאי רוח מסאבא שריא ביה, אסיר לן למיכל אלא אין הדבר כן שהרי אם רוח הטומאה שורה בתוכו אז אסור לנו לאוכלו. אלא אעפ"ן בגווייהו, ויתחזון לקבליהון, ולא שריא לדיירא בהו אלא רוח הטומאה שבעיזים רק עובר ביניהם ולא בתוכם, ועי"כ מתראים השדים כנגדם ואינו שורה עימם לדור איתם בקבע (רמ"ק), דכר אינון שריין וכאשר הרוחות הטמאות שורות עליהם מבחוץ, רוח אתרא אעבר עליהו, ופרישן מנרמיהו

זוהר על הפרשה

ומש"כ בהמשך הפסוק וגם הנפש לא תמלא, לא תשתלים דינחא לעלם ולעלמי עלמין שלא יגמרו ויושלם הדין שלה לעולם ולעולמי עולמים מחמת שהוא טימא את נפשו וגופו באותם המאכלות האסורות. דבר אחר לא תמלא, לא תשתלים לסלקא לאתרהא לעלמין פירוש אחר שמש"כ לא תמלא היינו שלא תושלם הנפש לעלות למקומה לעולמים, בגין דהא אסתאבת, ואתדבקת בסטרא אחרא משום שהיא נטמאת ונדבקה בצד האחר של הטומאה.

מי שנטמא במאכלות אסורות נחשב כעובד ע"ז

רבי יצחק אמר, כל מאן דאסתאב בהו, כאילו פלח לעבודה זרה, דאיהו (דברים יז) תועבת יי' שכל מי שנטמא במאכלות אסורות נחשב לו כאילו הוא עבד עבודה זרה שהע"ז נקראת תועבת ה', וכתוב לא תאכל כל תועבה וכן כתוב במאכלות אסורות לא תאכל כל תועבה הרי ששניהם שווים. מאן דפלח לעבודה זרה, נפיק מסטרא דחיי, נפיק מרשותא קדישא, ועייל ברשותא אחרא ומי שעובד עבודה זרה הוא יוצא מצד החיים וכן הוא יוצא מרשות הקדושה והוא נכנס לרשות האחרת של הטומאה. אוף מאן דאסתאב בהני מיכלי וכך מי שנטמא באלו המאכלות האסורות, נפיק מסטרא דחיי, ונפיק מרשות קדישא, ועייל ברשותא אחרא יוצא מצד החיים ויוצא מהרשות של הקדושה ונכנס ברשות האחרת של הטומאה. ולא עוד, אלא דאסתאב בהאי עלמא, ובפלמא דאחי ולא עוד אלא שהוא נטמא בעולם הזה ובעולם הבא אם הוא לא חוזר בתשובה. ועל דא ולכן ונטמאתם בם כתיב בלא א' כתוב בלי אות א' לומר שאין אלופו של עולם שורה בתוכו.

לטמא נאמר על העמים עובדי ע"ז

וכתיב, וכן כתוב במאכלות אסורות ולא תשקצו את נפשותיכם בבחמה ובעוף ובכל אשר תרמוש האדמה אשר הבדלתי אתכם לטמא. מאי לטמא ושואל, מהו לטמא דהיינו על מי נאמר לטמא. לטמא לעמין עובדי עבודה זרה והשיב שלטמא נאמר על העמים העובדים עבודה זרה, דהא אינן מסאבין, ומסטרא דמסאבא קא אתיין. וכל חד אתדבק באתריה שהרי הם טמאים ומצד הטומאה הם באים משא"כ עם ישראל מפני שכל אחד נדבק במקומו דהיינו ישראל בצד הקדושה ואומות העולם בצד הטומאה.

צריך להזהר לאכול רק מאכלים כשרים הבאים מצד הקדושה

ישראל אתיין מסטרא דימינא, אי אתדבקן בסטרא שמאלא וישראל שהם מגיעים מצד הימין שבקדושה אם הם נדבקים בצד השמאל של הטומאה, קא פגמין לסטרא דא והרי הם פוגמים את צד הקדושה, ופגמין לגרמייהו, ופגמין לנפשיהו והרי הם פוגמים את עצמם וכן הם פוגמים בנפשם, פגמין בעלמא דין, ופגמין בעלמא דאחי והם פוגמים בעולם הזה ופוגמים גם בעולם הבא. כל שכן מאן דאתדבק בסטרא דמסאבא וכל שכן מי שהוא נדבק לגמרי בצד הטומאה ע"י שאר מיני חטאים שהוא נפגם כולו, דכלא אחיד דא ברא מפני שהכל אחוז ותלוי זה בזה ולכן הוא נפגם ונטמא כולו ע"י שהוא אחוז בטומאה העליונה, וכתוב (דברים יד) כי עם קדוש אתה ליי' אלהיך וגו' ומשום כך צריך להזהר לאכול רק מאכלים כשרים הבאים מצד הקדושה.

מי שלא שמר פיו ממאכלות אסורות לא יושלם דינו לעולמי עולמים

רבי יוסי פתח ואמר, (קהלת ו) כל עמל האדם לפיחו וגו'. אסתפלגא במלי דשלמה מלכא ואומר רבי יוסי שהסתכלתי בדברי שלמה המלך, וכלהו אחידן בחכמה עלאה וכולם אחוים בחכמה העליונה שמש"כ. כל עמל האדם לפיחו, האי קרא, בשעתא דדיינין ליה (דף מ"ב ע"א) לבר נש בההוא עלמא כתיב שפסוק זה נאמר בשעה שדנים את האדם באותו העולם העליון, כל ההוא דינא, וכל מאי דסביל בההוא עלמא, ונקמין מניה נקמתא דעלמא שכל אותו הדין וכל מה שהוא סובל באותו העולם העליון ומה שנוקמים ממנו נקמת עולם כל זה הוא. לפיחו: בגין פיהו, דלא נטיר ליה, וסאיב ליה לנפשיה שהוא משום פיו שהוא לא שמר אותו ממאכלות אסורות וע"כ הוא טימא את נפשו, ולא אתדבק בסטרא דחיי, בסטרא דימינא והוא לא נדבק בצד החיים שהוא צד הימין של הקדושה.

ברוך במלכות ומפני זה הם עצמם ברכת ה' (רמ"ק), ברוך יי' בכלא וכן הם מבורכים מהקב"ה בכל מעשיהם מפני שמאכלם הוא רק מהשפע הנשפע מהקדושה (רמ"ק).

כל מי שאוכל מאכלות אסורות נדבק בסטרא אחרא יותר משאר עבירות

ותא חזי, כל מאן דאכיל מאינן מאכלי דאסידי ובא וראה שכל מי שאוכל מאלו המאכלות האסורות, אתדבק בסטרא אחרא הוא נדבק בצד האחר של הטומאה יותר משאר עבירות מפני שהמאכל הטומאה נעשה חלק ממנו ממש (רמ"ק), ונעיל נפשיה ונרמיה והוא משקץ את נפשו וגופו, ורונח מסאב שריא עליה ורוח הטומאה שורה עליו, ואחזי גרמיה דלית ליה חולקא באלהא עלאה והוא מראה בעצמו מחמת טומאתו שאין לו חלק באלוה העליון, ולא אתי מסטריה, ולא אתדבק ביה וכאילו הוא לא הגיע מצד הקדושה והוא לא נדבק בה. ואי יפוק הכי מהאי עלמא ואם הוא יצא כך מזה העולם בלא תשובה, אחידן ביה כל אינן דאחידן בסטרא (ס"א) דאתיין מסטרא דמסאבא אזי תאחזו בו כל אותם הכוחות האחוזים בצד הטומאה, ומסאבין ליה ודיינין ליה ככר נש דאיהו נעלא דמאריה ויטמאו אותו וידונו אותו כמו אדם המשוקץ לפני אדונו, נעלא בהאי עלמא, ונעלא בעלמא דאחי והוא יהיה משוקץ בעולם הזה וכן יהיה משוקץ בעולם הבא.

הנטמא במאכלות אסורות לא תמצא רפואה לשיקוצו אפילו בגהנם

ועל דא כתיב, ונטמאתם בם בלא א' ועל כך כתוב בפסוק ונטמאתם בם וכו' שהוא מלשון ונטמאתם בם שהוא מלשון טמטום ע"י אכילת מאכלות אסורות, דלא אשתכח אסותא לגעוליה ולא נמצא רפואה לשיקוצו אפילו בגהנם (רמ"ק), ולא נפיק ממסאבותיה לעלמין והוא לא יצא מטומאתו לעולמים. ווי לון, ווי לנפשיהו, דלא יתדבקן בעבודתא דחיי לעלמין, דהא אסתאבו ואוי לו בחייו ואוי לנפשו אחרי מיתתו שלא ידבק בצדור החיים לעולם מפני שהם נטמאו במאכלות אסורות. ווי לגרמייהו ואוי לגופם בשעת תחיית המתים, עלייהו כתיב (ישעיה סו) כי תולעתם לא תמות וגו', והיו דראון לכל בשר, מאי דראון, סרחונא שעליהם כתוב כי תולעתם וכו' ושואל מה הפירוש של דראון ומשיב שהכוונה שהם יהיו בסירחון לכל בשר מפני שנמאסו באכילת מאכלות אסורות. מאן גרים ליה ומי גרם להם לכל זה, ההוא סטר דאתדבק ביה ואומר שהוא אותו צד הטומאה שנדבק בו.

ודורש, האם להרפות לטובת כתיבת הלכה?

ר' יוסף חיים השיב ואמר: 'מזה ומזה, אל תניח ידך - גם תלך, גם תכתוב, הכל תספיק. אל תעזוב. תמשיך!' והוא ברך אותי שאני גם יצליח לכתוב, וגם יצליח לזכות את הרבים.

ארץ רוח

מו"ר היה סובל את כל השאלות ששאלו אותו, והקפיד לבל יבואו לכלל צער ולכל יעקב תשובותיו להם. ולא היה מתבלבל בראותו מה שעושים

מרן בסוכתו

הפושעים והמורדים בתורת ה', אלא משיב בארץ רוח ובנחת, ומחזיר להם תשובה ניצחת על מעשיהם, ומתרומם על כל המבזים והמשכילים.

אוהבן של ישראל

לאחר שמורנו הרב שליט"א עבר אירוע מוחי היה הרב המקדים בשיעורו של רבינו, ובאמצע השיעור מורנו הרב שליט"א הרגיש לא טוב ושאל לרבינו זצ"ל מה לעשות, ואמר לו שילך לבית חולים להבדק, ולאחר כמה שעות התקשר רבינו למורנו הרב ושאל לשלומם ואיך מטפלים בו, ואמר לו למי לפנות ועם מי לדבר ודיבר בעצמו עם הרופא בתוך ענותנותו הגדולה.

חזר חזר ואל תצטרך לפלדור

ר' נעים אליהו סיפר למורנו הרב שליט"א על עמל התורה של רבינו זצ"ל, שביום שישי אחד הלך

עם תלמידי פורת יוסף ערב ירידתו לכהן במצרים

שרפי קודש

היה רבו המובהק. וידוע כמה וכמה היה מרן ראש הישיבה זצ"ל מעריך ומעריך את רבינו ואוהבו כנפשו.

השתוקק ליהושע בן נון

חכם עובדיה יוסף זצ"ל ביקש ללכת להתפלל על קברו של יהושע בן-נון, בכיפל חרס. הוא היה אומר, 'יהושע בן נון היה מנהיג של עם ישראל, גדול וקדוש, תלמידו של משה רבינו. פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה, אחד משבעה ממשותף רעיא מהימנא, ואני רוצה ללכת אצלו, בכדי להתפלל על גלות השכינה'.

אולם, מחמת הסכנה שהיה באותו זמן, מנעו את רבינו מלנסוע.

קדוש מרחם

שאלו אותו תלמידיו של מרן רבי עובדיה יוסף זצ"ל, אם נכון המעשה ששמעו עליו, שהוא נולד ב"ב בתשרי, ואימו הריחה מאכל ביום כיפור והתאוותה לו, אך כשלחשו לה באוזן שהיום כיפור ואסור לאכול, היא התרצתה ולא אכלה. הרב אישר להם את המעשה הזה, ואמר להם שיום הולדתו גם רמזו בפרשה, כאשר כתוב בסוף הפרשה שסך הפסוקים הוא כמניין צ"א, סימן 'עובדיה', ומפטירין 'יוסף', ונהיה 'עובדיה יוסף'.

פגישה לילית עם ה"בן איש חי"

סיפר חכם עובדיה יוסף זצ"ל, כפי שמוכר גם בהקדמה לספרו 'טהרת הבית': 'בא אלי ר' יוסף חיים בחלום. ואני רואה אותו נכנס אלי לבית, כשפניו מאירות כחמה. ראיתי אותו. והוא פותח את הספר שלי, "ביע אומר", והוא אומר לי, "מאוד יפה..."

"אמרתי לו, 'כבוד הרב, אני עכשיו נמצא בפרשת דרכים. אני רוצה לכתוב את הספרים שלי, אבל מה יהיה עם זיכוי הרבים? איך אני אדבר לעם? אני הולך עם רבי יהודה צדקה

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודשו של מרן הגאון המקובל חכם **בניהו שמואל** שליט"א על רבותיו חכמי ישראל **שרפי הקודש** ומה ששמע מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

המשך מעשיות על מרן מלכא עט"ר רבינו עובדיה יוסף זיע"א

נועד לגדולות

סיפר ידידו, הגאון רבי ציון לוי זצ"ל (רבה הראשי של פנמה), מעשה שהיה בשעת שיעורו של מרן ראש הישיבה זצ"ל:

ישבנו בשיעורו היומי של רה"י רבי עזרא עטיה זצ"ל. בכל יום, היה ראש הישיבה נכנס בשעה היעודה, וחכם עובדיה, שהיה לומד בחדר הצדדי עד שעת השיעור, היה נכנס כמעט תמיד יחד עם ראש הישיבה. קרה יום אחד, שחכם עובדיה נכנס באיחור של כמה דקות. ניצל ראש הישיבה את ההזדמנות, ובמקום להתחיל את השיעור, פנה לתלמידיו ושאלם, 'האם מכבדים אתם את הבחור רבי עובדיה יוסף?'

השיבו התלמידים בחיוב. חזר ראש הישיבה ושאל, 'האם אתם קמים לכבודו כשהוא נכנס?'

ענו הבחורים בשלילה. אמר להם אז רבי עזרא עטיה, 'אתם חייבים לקום לכבודו. אתם צריכים להיזהר בכבודו מאוד, כי הוא נועד לגדולות. תיזהרו מאוד בכבודו'.

חזר ראש הישיבה ושאל, 'האם אתם קמים לכבודו כשהוא נכנס?'

ה"בן איש חי" של הדור הבא

בעת שבא לנחם בשבעה לפטירתו של מרן ראש הישיבה הגאון רבי עזרא עטיה זצ"ל, העיד הגאון רבי עזרא נסים עדס שליט"א (רבה של הרצליה), ששמע מפי קדשו זצ"ל שאמר על מרן רבינו רבי עובדיה בזה"ל: 'בעוד כעשר שנים יהיה חכם עובדיה כמו הגאון רבי יוסף חיים זצ"ל ה"בן איש חי". כל זאת, עוד בהיות רבינו צעיר לימים, כשמרן ראש הישיבה

כל השבת. כשקמתי, כבר היה מוצאי שבת והרב שאל אותי "מה אתה רוצה לעשות כעת?" אמרתי שאני רוצה ללכת לסינמה, לראות סרט.

"כמה עולה סינמה?", שאל הרב.

"לירה וחצי", אמרתי.

הוא נתן לי כסף ושלח אותי, ולפני שהלכתי אמר לי, "תבוא מחר עוד פעם".

באתי גם למחרת. אכלתי וישנתי, וקבלתי

כסף לסינמה. כך היה עוד יום ועוד יום. עם הזמן התגלה לי, שכמוני, עוד שנים-עשר ילדים מהרחוב אצל הרב הזה בבית. לא יכולתי להיות

כפוי טובה, מה גם שאהבתי אותו

באמת. עם הזמן הוא החל ללמד אותי

מצוות, נטילת ידיים, וקנה לי תפילין,

היה יושב ולומד אתי חומש, משנה,

הלכות. לימים, הלכתי בזכותו ליישיבה,

והגעתי ללמוד לסמיכה לרבניות, ולבסוף גם

דיינות. הוא חיתן אותי, השתתף בחתונות של ילדיי

והיה סנדק לנכדיי, "סיים היהודי הזקן את סיפורו

והוסיף, "אז אל תתייאש מהתלמידים

שלך. אתה רואה אותי היום כך דיין

בבית הדין הרבני, אבל פעם אני הייתי

כמותם. רק תאהב אותם, ותאהב

אותם כמו את ילדיך שלך".

הנסיעה הגיעה ליעדה האוטובוס נכנס

לרציף, והנוסעים קמו לרדת. אלישי הספיק

לשאול שאלה אחת לפני שהיהודי נעלם, "איך

קראו לרב הזה?"

"למה אתה אומר 'קראו'?" ענה הלה,

"עדיין קוראים לו. הוא אמנם זקן מאוד,

בן 92, אבל ברוך ה' עדיין בחיים,

וקוראים לו הרב עובדיה יוסף".

לקניות בשוק הבוכרים ושמע את רבינו עובדיה יושב על קטע גמרא מסויים ומשנן אותו עוד ועוד, המשיך רבי נעים בדרכו וכאשר חזר מן הקניות לאחר זמן מרובה חזר להקשיב באיזה קטע אוהו רבינו, וגילה שעדיין משנן ועמל באותו הקטע שלמד שעות ספורות קודם לכן. וסיפר מורנו הרב שליט"א שלאחר מכן שאל את רבינו זלה"ה כיצד היה סדר לימודו, והשיבו שמלבד הלימוד המקיף כאשר היה מברר ההלכה היה מתעכב זמן רב על סוגיא אחת ומשננה הדק היטב מכל פיוטיה עם רבותינו הראשונים על הסוגיא עד מסקנת ההלכה.

רב לכל החיים

מעשה באלישי, שעבד לפרנסתו עם צעירים עולים מאתיופיה ומדינות חבר העמים במכללה

עם מו"ר ראש הישיבה שליט"א

להנדסאים, במסגרת העתודה האקדמית. פעם יצא לשבוע של שירות מילואים בצאלים, בחום כבד. בסוף השבוע, בדרכו חזרה הביתה, בחניית הביניים בעפולה, עלה לאוטובוס יהודי מבוגר שניכר שמכובד הוא, זקנו הלבן יורד על פי מידותיו ועל כתפיו עוטה הוא מעיל ארוך של דיינים ומגבעת 'פרנקפורטר' לראשו. האוטובוס היה מלא, אך ליד אלישי נותר מקום פנוי. התיישב היהודי, ומיד החל לדבר בפרשת השבוע, משם הפליגו לדף היומי ולענייני הלכה, וכך חלפה לה הנסיעה כשהם מתקרבים לטבריה.

לקראת סוף הנסיעה, פנה אותו היהודי לאלישי והתעניין במעשיו. הוא סיפר לו על עבודתו, על הצעירים שאיתם הוא עובד ומלמד, ועל הניתוק שלא פעם יש בינם ובין חיי תורה ומצוות.

ואז סיפר לו המבוגר: "בחודש הבא אני פורש פרישה מוקדמת לגמלאות מבית הדין שבו אני מכהן כדיין כבר חצי יובל שנים. אבל דע לך, שלא תמיד נראיתי כך. הבגדים הללו - הזקן והמגבעת - זה לא מהבית", אמר בחיוך. "הורי היו ניצולי שואה מבוגרים. לא היתה להם יכולת נפשית לתת לי את תשומת הלב הדרושה לי. התגלגלתי ברחובות, ומהר מאוד הגעתי למחוזות של כמעט פשע, ואני אפילו עוד לא בגיל בר מצווה.

ליד בית הורי היה בית כנסת אחד ולידו מגרש כדורגל, בו הייתי משחק עם חברים בעיקר בשבתות. לא פעם, הכדור היה עף לחצר בית הכנסת, ופעם אחת הוא אפילו ניפץ את אחת הזוגיות. שבת אחת,

עם חכם בן ציון

היכל מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיושר

המשך הלכות סוחט סי' שכ

האם מותר להשתמש במגבונים בשבת?

שהוא עשוי מכותנה [למרות שהרבה מגבונים

מיוצרים היום מחומרים סינתטיים].

אמנם לכאורה לא פשוט לצרף את הדעות האלו, כיון שהרי בשו"ע פסק שאסור ליתן בגד בחור החבית לסתום את הנקב, משום שסוחט את המשקה הבלוע בכגד ע"י שדוחף בלחץ את הבגד לחור.

א"כ נראה מדברי השו"ע שאסור לסחוט אע"פ שאין שיעור של כגורגרת, ועוד נראה שאע"פ שהמשקה לא בלוע בכגד מתחילת בריאתו ג"כ אסור לסחוט ואע"פ שהבגד השתנה מצורתו הטבעית בכל זאת אסר בשו"ע לסחוט,

[וגם שבחו"ע הביא עוד צרופים להקל כבר דחו את דבריו בספרי האחרונים]

ולכן אין ראוי להשתמש במגבונים אא"כ הוא לצורך נקיון צואת הקטן שהוא כחולה שאין בו סכנה, ורק ע"י ניגוב בנחת ולא ע"י לחיצה, [כי ע"י זה לא יוצאים מהמגבון מים רק המים שע"ג המגבון ולא המים הבלועים בו], אבל לשאר שימושים אין ראוי להקל להשתמש במגבונים. האם יש סחיטה בשיעור?

מבואר בגמ' שדעת רבה ורב יוסף שאין סחיטה בשיעור אמנם כתב בב"י (סי' של) שאין חיוב אבל איסורא מיהא איכא וכ"כ בכסף משנה (פ"ב משבת

הלכה יא)

בחזו"ע (ח"ד עמ' קמח) כתב שיש להקל אם מנגב בנחת, כיון שלא ודאי שיסחוט, א' משום שאין בו את השיעור של סוחט [שהוא שיעור כגורגרת], וגם שיש חצי שיעור, אפשר לצרף את דעת הרמב"ם שחצי שיעור אסור רק מדרבנן באיסורים שאינם של אכילה, [כיון שבאיסורי אכילה גם הרמב"ם מודה לדעת הראשונים שחצי שיעור אסור מדאורייתא, ואע"פ שדעת רוב הראשונים שחצי שיעור אסור מדאורייתא גם באיסורים שאינם של אכילה, אבל אפשר רק לצרף את דעתו של הרמב"ם].

ועוד אפשר לצרף את דעת רש"י (כתובות ס.) שסובר שכל דבר שהוא לא גידולי קרקע [כלומר שהדבר בעצמו והמשקה הבלוע בו אינם נבראו כך, אלא המשקה הגיע רק לאחר מכן], הוא רק איסור סחיטה מדרבנן.

ועוד אפשר לצרף את דעת הרמב"ם ע"פ פירושו של הרמב"ן (שבת קיא.), שכל דבר ששינה אותו מצורתו המקורית אע"פ שהוא גדל בקרקע אין לו דין של גידולי קרקע, [כגון שלקח פשתן וארג אותו והוא השתנה מצורתו הטבעית], ודעת הרמב"ם שכל דבר שאינו גידולי קרקע אין בו איסור של דש,

א"כ מגבונים ששינו אותם מצורתם הטבעית, אע"פ

מעשה בירחורי

שאלות אקטואליות מבית הדין
בענייני חישן משפט
בעריכת הר"ג רבי יעקב כהן
שליט"א
מאברכי מוסדותינו

שאלה: ראובן השכיר לשמעון חנות למשך שנה. לאחר חצי שנה, נשרפה החנות כליל באש שפרצה כתוצאה מרשלנות של שמעון. ראובן תובע משמעון המשך תשלום השכירות על חצי השנה הבאה, לעומתו טוען שמעון כיון שהחנות אינה ראויה לשימוש ואין אתה מעמיד לי חנות אחרת אני חייב לשלם לך שכירות, מה הדין.

תשובה: שמעון חייב לשלם לראובן על כל תקופת השכירות.

הנימוק: בסימן שיב (סעיף יז) פסק השו"ע שאם המשכיר אמר לשוכר "בית זה אני משכיר לך" ונפל הבית, אין המשכיר חייב לבנותו והשוכר אינו משלם לו אלא רק על הזמן שהשתמש בבית. וכתב הרמ"א שם נשרף הבית דינו כנפל, ואם נשרף כל העיר הוי מכת מדינה ומנכה לו משכירותו מה שלא דר בו. והקשה בסמ"ע (סקל"ד) אם נשרף הבית דינו כנפל שאינו משלם מה שלא השתמש, א"כ מה ההבדל בין זה לבין נשרף כל העיר שגם שם אינו משלם מה שלא השתמש. ולכן הגיה בדברי הרמ"א נשרף הבית דינו כנפל וי"א שצריך ליתן לו כל שכרו, ואם נשרף כל העיר הוי מכת מדינה ומנכה לו מה שלא השתמש ע"ש. וסברת היש אומרים שכשנשרף צריך לשלם הכל, מה שאין כן בנפל הבית שאינו משלם לו אלא רק מה שנשתמש, ביארו האחרונים שכשנפל הבית זה מוכיח שהיה הבית רעוע קודם ומזלו של בעל הבית הוא לכן בעה"ב מפסיד, אבל נשרף הבית הוא דבר המתחדש מעתה ומזלו של השוכר גרם לכן הוא צריך לשלם הכל.

ובנידון דידן נראה שאפילו הסוברים שנשרף הבית דינו כנפל ופטור השוכר, אין זה אלא בנשרף שלא ברשלנות השוכר, אבל אם נשרף ברשלנות של השוכר חייב לשלם על כל משך זמן השכירות, דהוי כגורם היוק בפשיעה (גרמי בפשיעה) שנידון כמזיק במזיד וחייב.

לזכרון עולם בהיכל ה'

איגרת ל בני הנעורים

ברכה וקללה

"ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה" (דברים יא, כו) - האמורות בהר גריזים ובהר עיבל. (רש"י)

נראה לדרוש פסוק זה - "ראה" - התבונן בשכלך, אפשר לראות את כל הדברים הנעשים תחת השמים כברכה וקללה, תלוי בראייתך שלך. אתה הוא שיכול לראות את הדבר כברכה, ואותו דבר לראותו כקללה.

מסופר על הגר"ח זוננפלד זצ"ל שבאחת מסמטאות ירושלים זרק עליו ערבי אחד קליפות מתפוז שאכל. הסתכל עליו הרב ואמר לו: "תודה רבה". שאלו הערבי מתמיה על תשובתו, מה אמרת?! ענה לו שוב "תודה". מה תודה שייך פה? שאל הערבי כאינו מבין. בניחות הדעת הסביר לו הרב: "הבן, אם היה בידך דבר אחר, קשיח יותר כגון מקל אבן או ברזל כלום היית מהסס מלזרוק זאת?! על כן אמרתי תודה שהיה זה בסך הכל קליפות תפוז וקצת התלכלכותי."

גדולתו של הרב שראה בביון זה ברכה והצלחה - "ראה" אנכי נותן לפניכם היום "ברכה וקללה" על ידי הסתכלות נכונה אפשר לראות הכל כברכה, אפילו דבר שנראה כקללה, ומאידך אפשר גם לראות כקללה אפילו דבר שנראה בחיצוניותו כברכה - הדברים תלויים בראייתך

כתיב בתהלים (קית, א) "הודו לה' כי טוב" אבל פעמים לא טוב, יש צרות וכיצא בזה אם כן מדוע צריך להודות? התשובה לכך המשך הפסוק "כי לעולם חסדו" כשמבין האדם שכל מה שיש לו בעולמו הוא בבחינה של חסד - שלעצמו למעשה לא מגיע כלום, כי "מה אנוש כי תזכרנו" (תהילים ח, ה), ודאי אם כן שצריך תמיד להודות

"אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי" (תהילים כג, ו) ותימה שהמנחם "ירדוף" כוונתו לרדוף ולתפוס דבר אחר שבורח (ז"א שטוב וחסד רודפים אחר האדם והוא בורח), ותימה אם כן מדוע צריך דוד המלך לברוח מהטוב ומהחסד? שיעמוד, וממילא הטוב והחסד ישיגו אותו.

אלא כך אומר דוד המלך ע"ה: "רשע"ע, פעמים שאני בורח מדברים שנראים לי כקללות - כרעים וקשים, עשה שטוב וחסד אע"פ שבורח אני ירדוף אחרי וישיגני.

איתא בברכות (ס:) לעולם יהא אדם רגיל לומר כל שעושה הקב"ה לטוב עושה. ומעשה בר"ע שהלך בדרך והיה עימו חמור, תרנגול נגר. בא למקום אחד ורצה שיתנו לו אכסניה לישון שם ולא נתנו לו. אמר כל מה שעושים מהשמים הוא לטוב, הלך ולן בשדה, בא אריה ואכל את החמור, בא חתול ואכל את התרנגול, באה רוח וכיבתה את הנר. אמר כל מה שעושים מהשמים לטוב הוא, כלילה באו גיסות ושבנו את כל אנשי העיר, אמר להם ר"ע לתלמידיו זה שאמרתי לכם "כל מה שעושים מן השמים הוא לטובה". משמע שעצם הדבר הוא ברכה, רק צמצום דעתנו מגביל את ראייתנו.

אחרת, חי כל ימיו בברכה. מאידך יש דברים שנראים לכאורה כברכה, פעמים שיש לראותם כקללה, כתיב "משלם לשונאיו על פניו להאבדו" (דברים ז, י) ופירש"י "בחיי משלם לו גמלו הטוב, כדי להאבדו מן העולם הבא" - יש עושר שמור לבעליו לרעתו, נראה כברכה בחיצוניותו אבל מהותו עונש.

רבי פנחס בן יאיר כשנכנס לבית המרחץ לרחוץ את רבי שמעון בר יוחאי לאחר שהסתתר במערה י"ג שנים והיה רואה את כל גופו מלא חריצים ובקעים מחמת שהיו מכוסים בחול, היה בוכה רפ"י ואומר: "אוי לי שראיתך בכך" (מדוע ראיתך במצב עגום זה). אמר לו רשב"י: "אשריך שראיתני בכך, שלולא ראיתני בכך לא מצאת בי כך" שכל קושיא שהיה מקשה רפ"י היה רשב"י מתרצו בכ"ד תירוצים (עיין שבת לג:). ורצה לומר אשרי יסורים אלה שהם למעשה הברכה הגדולה ביותר, שבלעדיהם לא היה זוכה להיות "רשב"י". רפ"י רואה סבל זה כקללה, ולעמיתו רשב"י רואה את אותו הדבר כאמצעי להיות גדול הדור - כברכה.

וכן מצינו ביסורי רבנו הקדוש (בבא מציעא פה.) כשראה שלא היתה שולטת רימה ברבי אלעזר בן רבי שמעון אמר חביבין ייסורים שמועילים הם לאדם. ולכן כשבאו עליו י"ג שנים של ייסורים קיבלם בשמחה.

איתא בברכות (ס.) "תנו רבנן מעשה בהלל הזקן שהיה בא בדרך ושמע קול צווחה בעיר, אמר מובטח אני שאין זה מתוך ביתי. ועליו הכתוב אומר "משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטוח בה" (תהילים קיב, ז). וצריך ביאור, איך היה מובטח שאין זה מתוך ביתו? (וכי "נביא" הוא או "בן נביא"?!) ויש לומר שהלל לימד וחינך את אנשי ביתו שאין צועקים על ייסורים כלל, אפשר לראות אפילו את האסון הגדול כברכה ואין על מה לצעוק. אם כן ודאי שאין צווחה זו באה מתוך ביתו, שאצלו בבית לא "צועקים" על צרות.

בברכת יעקב לבניו כתיב "איש כברכתו ברכ אותם" (בראשית מט, כח). ויש לתמוה הרי בברכה לראובן נאמר - "פחו כמים אל תותר" (על שהיה פזיז מדי ובלבל יצועי אביו) ומשום כך הוסרה ממנו זכות הבכורה לכהונה, למלכות ולנחלה פי שנים. וכן בברכה לשמעון ולוי - נאמר להם: "כלי חמס מכרתיהם, בסודם אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבודי, כי באפם הרגו איש וברצונם עקרו שור. ארור אפם כי עז, ועברתם כי קשתה. אחלקם ביעקב, ואפיצם בישראל" (בראשית מח, ו - ז). אם כן תימה על הנאמר "איש כברכתו ברכ אותם" - אין כאן ברכה אלא קללה. (עיין באור החיים שהתעורר כבר על שאלה זו ותירץ).

ויש לדייק "איש כברכתו" דוקא (ז"א כל איש והברכה שלו דהיינו שמתאימה לו בירך אותו), לומר לנו שהברכה הגדולה ביותר לראובן הוא שלא יהיה מלך, שלא תהיה המלוכה בידו, שתכונותיו של ראובן הם "פחו כמים", אינן מתאימות למלוכה, אם כן אין כאן קללה כלל, אלא ברכה. וכן אצל שמעון ולוי הברכה הגדולה ביותר בשבילים - "אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל" - זהו מקומם המדויק ועדיף להם שלא ישבו יחדיו, כשהם ביחד זהו האסון והסכנה הגדולה ביותר, ודו"ק. (אביטה אורחותיך)

ועוד מצינו (תענית כא.) על נחום איש גמזו שנקרא כך שעל כל דבר שקרה לו היה אומר "גם זו לטובה". פעם אחת רצו לשלוח מתנה לקיסר - ארגז מלא אבנים טובות ומרגליות כמו שראוי למלך, והחליטו לשלוח את נחום איש גמזו שהוא צדיק ומלומד בניסים. והנה בדרכו לן במלון אחד, ובלילה קמו בעלי המלון ולקחו את כל מה שהיה בארגז ומילאוהו עפר.

בבוקר כשראה אמר גם זו לטובה, ועיין גרסאות - יש לדייק אם ידע שיש לו בארגז חול קודם שנתנו לקיסר, אם לא. ולפי גמ' דידן י"ל שלא ידע ולכן נתן לקיסר את הארגז כמו שהוא בחשבו שמלא הוא באבנים טובות, שאם היה יודע ודאי שהיה חוזר לאחוריו ולא נותן חול לקיסר. ולפי הגרסא האחרת ידע נחום איש גמזו בבוקר שיש לו חול בארגז ואע"פ כן נתן את הארגז לקיסר שהכל לטובה, אפילו מצב זה, ודו"ק.

כשבא עם ארגז זה מלא חול אל הקיסר, רצה להרוג את כל היהודים לפי שצחקו בו ושלחו לו ביון שכזה, אמר נחום איש גמזו: "גם זו לטובה". בא אליהו הנביא ונדמה להם כאחד מהם, ואמר לקיסר: "אפשר זה העפר של אברהם אביהם שבשעה שנלחם כנגד במלכים היה זורק עליהם והיה העפר נהפך לחרבות ונהרגו כולם. והיתה לקיסר מדינה אחת שלא יכל לכבושה ולקחו מהעפר הזה ובדקוהו והצליחו לכבוש את המדינה. כשראו כך הכניסו את נחום איש גמזו אל בית האוצר ומלאו את ארגזו באבנים טובות ומרגליות, ושילחו לביתו בכבוד גדול.

חזינן ב' מעשים שלכאורה דומים, אולם נראה ששונים הם בתכליתם, במעשה דרבי עקיבא (באותה העיר, בנר, בתרגול ובחמור) נלמד - דבר שבחיצוניותו נראה כרע הוא למעשה לטובה, דהיינו שיתהפך בסופו לטובה, וימנע רע שהיה עתיד לבוא - "כל דעביד רחמנא לטב עביד" (ודאי היה עדיף שלא היו באים כלילה הגיסות ולא היה קורה כל זה, אבל עכשיו שבאו ודאי שטוב כל מה שקרה). ואילו ממעשה דנחום איש גמזו נלמדת השגה אחרת - שזה הדבר הוא גופא טובה וברכה ומעלתו רבה, זה הדבר שנראה רע הוא עצמו טוב. שהעפר שהושם בארגז למעשה היה עדיף על פני כל האבנים טובות ומרגליות שהיו שם בתחילה, ושכרו הוכפל.

אדם ההולך על פי הדרך "אשר יורוך מוריד" דהיינו מקבל בהבנה שהכל לטובה ואף שהמציאות מורה לו

ואלה יעמדו על הברכה

עידו בן רחל

גיל בן אסנת

טל בן מדי

אליהו בן סאלמה

ורד בת יסמין

איל בן יסמין

שילה בן נטלי חיה

ימיהו בן ויקטוריה

מאיר בן מדי

הנניה בן שרה

לתרומות והנצחות

03-5520004

מרדכי בן נטלי חיה

יניב בן משה

פריטים טמונים - פרשת ראה

חפשו בכפר את הפריטים
המסתתרים מן הפרשה!

הפריטים שעליכם לחפש:

1. הר גריזים - הברכה.
2. הר עיבל - הקללה.
3. בית המקדש - "המקום אשר יבחר ה'".
4. שער ירושלים - עלייה לרגל.
5. דג עם סנפיר וקשקשת - סימני דגים טהורים.
6. סנפיר - סימן טהרה בדגים.
7. קשקשת - סימן טהרה בדגים.
8. סל מעשר - מעשר שני.
9. מטבעות כסף - פדיון מעשר שני.
10. יד פתוחה - "פתוח תפתח".
11. מצה - חג הפסח.
12. שיבולים - חג השבועות.
13. סוכה - חג הסוכות.
14. תוף - שמחת החג.
15. חליל - שמחת הרגלים.

האם תצליחו לגלות את כולם?
בהצלחה!

מצא את ההבדלים "ושמחת לפני ה'"

מצאו את 15 ההבדלים המסתתרים בין שפע הברכה, בית המקדש, המאכלים והשמחה!

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il
או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה-בהצלחה!

פרשת חרש

דברי תורה
דרך אודו של הרשב"י
בווהר הקדוש

פרשת ראה

הוא שם מבטחו בה"ת, כמו כל העניים אשר מפזרים ממנום לצדקה ולעולם הי"ת לא עוזב חסדו מעימהם ורואים ברכה בעמלם, ונחת דקדושה מכל הסובב אותם.

ונסתפק בזאת, ולא נכנס לסוגיית השבח הגדול שמשבח את הגמ' את הצדיק (סנהדרין פח): "ולא מחזיק טיבותא לנפשיה", דהיינו שהקמץ כאשר הוכרח ליתן דבר מאשר חנן אותו ה', הרי הוא מרגיש כאילו נתן את נפשו ובלבו הוא דורש מן המקבל הימנו הכרת הטוב מעל כל שיעור שאין לה קץ ותכלית, שהרי נתן את כל חייו - הלה הם מספר פרוטות, והראיה לזה שזאת היא מחשבתו, שהרי פעמים רבות היה מוכן לבזות את עצמו באי נתינת צדקה בעבור פרוטות מועטות אלו, והרי אמרו ז"ל המלכין פני חברו הריהו כשופך דמים והקמץ מוכן שיתלכנו פניו ורק לא להוציא מממונו לאחרים וממילא כאשר כבר יצא ממנו הרי זה כאילו נטלו את נפשו, ואם נתן את נפשו כמה וכמה חייבים 'להוקירו ולכבדו ולהעניק לו...' וכבר אמרו רבותינו בוה"ק (ויקרא קד) על הפסוק (משלי כג ו) אל תלחם את לחם רע עין כי הצר עיני מוכנים כמו קללה של עיני רעה וצרה בכספו והאוכל מלחמו מסכן את עצמו ברעל אשר טמן בו בצרות העיני שלו.

גם אין כאן המקום, ואף אין אנחנו ראוים לדבר על ענייני הנתינה שתייה לשם נתינה ולא לשם קבלה, דהיינו כשנותן לא יתן רק למי שיכבד אותו, או קשור אליו, שאז מוכח שאין מטיב לאחרים אלא כל כוונתו להטיב עם עצמו גרידא, ואז כל עיקר שכרו בעולם הבא. גם אין אנחנו נכנסים לסוגיית הרוצים לחדש שאם נותן משום רחמנותו ולא משום המצווה הרי זה מפסיד וטועים הם מאוד, כי כל כוונת המצווה היא בכדי שירגיל עצמו לרחם, אלא שעצם כך שיודע שכל מה שאינו רצונו יתברך וודאי שלא יחפץ בו, ועושה המצוות ומרגיל עצמו להתנהג במידת החסד והרחמים, משום שכך רצונו יתברך, ועיוין בחיי אדם שכתב שמי שלא עושה המצוות לשם שמים ולשם המצווה, הרי הוא מפסיד גם את מצוות ועבודתם את ה' אלו קמץ בכל לבבם.

ולסיום ראוי להביא לשון הרב משנת שכיר (פרשת בהעלותך) בשם רבינו תם וזה לשונו והנה בספר הישר לר"ת בשער ששי בחשבו דברים המסייעים לעבודה, כתב כי כשתהיה הנפש נדיבה נכללים בה רב המדות הטובות, ונהפוך הוא אם יהיה האדם כלי או יהיה בו כל מדות רעות, וזאת עולה על כולנה כי המדה הזאת תשחית העבודה, כי כל מי שיהיה כלי לא יעשה צדקה בעתה ולא יעזר לאביון כי אם בעל כרחו וכו' עיי"ש.

ואף שהמדור זה היה ראוי להסביר גם את פנימיות התיקון של מידת הנתינה אשר נובעת מהחסדים המתגברים בלב שהלב הוא מקור המידות של האדם ושעל ידי הגמברת הרחמנות שבלב עד כדי מעשה של נתינה הרי זה מגביר את מידת הרחמים בעולם העליון גם לא הבאנו כלל ממעלת הצדקה מדברי חז"ל והרמב"ם לפי שקיצרנו גם יעוין באריכות עניין הצלתה הצדקה מן המוות והטעם שמותר לומר בנתינת הצדקה על מנת שיחיה בני וכו' ואכמ"ל.

לי די כל מחסורי בסעת"ד, רצוני להבהיר מה שנוכחתי לראות בשנות התמסרותי לציבור בני העלייה, בכדי לעודד את שאר הגבאים שיקחו כל אדם ברוח טובה.... "ישנם אנשים המשתייכים לקהילה ונהנים בה וכל פעם שאבקש מהם צדקה יתנו בחפץ לב וברוח נדיבה, ומאידך, ישנם אנשים שכל השלושים שנה של פעילותי, לא נתנו וזו אפילו פעם אחת! לקופת הצדקה שברשותי, על אף שהם יודעים בוודאות וכפי שמורינו רב הקהילה מורה זאת תמיד, שהקופה נקיה מכל דנדור והיא המעולה שבצדקות... ובאמת שהצדק הוא עם אותם אנשים שלא נותנים לפי שכיכד יהיה באפשרותם לתת מאחר שבשבוע שעבר ערך בר מצווה לבנו ובסיעת"ד יש לו בת שהגיע לפרקה ויצטרך לשלם הוצאות אירוסין ונדוניה וכו' ובשבוע הבא צריך ללכת לחתונה של אחיו ולהחזיר כעין מתנתו ומחורתיים צריך לשלם חשבון הגז ובעוד חודש יחול תקופת החגים ויתמלא בהוצאות וכן הלאה שאר תירוצים אמתיים של היצר הרע....

ובאשר לשאלה אשר בוודאי מנקרת במוחו, והרי גם לאחרים יש בדיוק את אותם דברים, ועכ"ז הרי הם משפיעים ונותנים לצדקה? התשובה לזה פשוטה עבורו, שאותם אנשים הנותנים, בודאי הם עשירים יותר ממנו, שהרי אם מסוגלים הם ליתן, ודאי שיש להם את האפשרות.

ולאור הטענה ששמע על אותם נדבנים שהם עניים ופרנסתם דחוקה עליהם, התשובה בעבורו פשוטה ביותר - לא יתכן שמי שנותן הוא עני כמותו, שהרי אם היה עני ודאי שלא היה נותן, והחשבון הוא פשוט כמו שאני הקמץ הידוע איני נותן מחמת שאין לי, לא יתכן שמישהו אחר יש לו לב שונה ממני לטובה לעשות מסירות נפש בכדי לקיים מידה של נתינה שהרי מי הוא אשר טוב כמותי, ואם אנוכי לא נותן מחמת המצב שאי אפשר פשוט אי אפשר לתת! ממילא, על כרחך שגם אחרים לא נותנים במצבים כאלו, ואם כן מוכח להדיא שאותם הנותנים עשירים הם. הא מה קשה... שהרי כולם אומרים שהכנסותיהם ידועות כהכנסות מזעריות וכו' ברור הדבר בעיני הקמץ, שכולם טועים בהשערותיהם, לפי שאותם נדיבים ורחמנים ודאי מסתירים את ההכנסות 'השמונות' אשר משתלשלות לפתחם ולחשבונם בכל חודש וחודש....

"קמצנים תתעוררו!" - תבינו! העניות היא בדעת ולא בכיס, מי שנותן ממה שאין לו זה לא דבר נדיר או מיוחד! זהו מנת חלקו של כל אדם שאינו בגדר של קמץ... אלא שרבים אומרים, שאסור לומר זאת לקמצנים, לפי שמימרא ידועה איתא בחז"ל 'כשם שמצווה לומר דבר הנשמע כך מצווה שלא לומר דבר שאינו נשמע' וטוענים אותם רבים, שבדאי כל קמץ אמיתי יאמר על דברים אלו שבשקד יסודם, כי לא יהיו מוכנים שדבר חמור זה, יעמוד על מצפונם, אולם החלטתנו לא לכלות את הדברים, לפי שגילנו שיש ב' סוגי קמצנים והיינו א. קמץ בשורש, שאין לו תקנה, ולא לזה כוונת דברינו. ב. קמץ שאינו בשורש, לפי בשורש הוא נדיב, אלא שיש לו חסרון ידיעה בכל האמור לעיל, ולאחר שהדברים מתבהרים אצלו הרי הוא נותן ונותן ונותן ללא הפוגה הן לקפות נאמנות של צדקה, והן לכל הסובבים אותו, דהיינו בניו ובנותיו ונכדיו, והרי

בפרשתנו מציונו כמה וכמה פסוקים המלמדים על מעלת הנתינה ורואים מפסוקים אלו ומעוד פסוקים רבים בתורה הקדושה שהי"ת חפץ שהנתינה והעניקה ממה שהעניק לנו הי"ת לאחרים הסובבים אותנו תיהיה חלק ממשי מאישיותנו ולא רק שנפעל בה פעם בכמה זמן להשקט את מצפונינו אלא להיות דומה להקב"ה מה הוא נותן ללא גבול אף אתה נתון תיתן בכל היכולת שנתן לך הי"ת ונתתיק חלק מן הפסוקים מפרשתנו

(טו ז ח) כי יהיה בך אביון מאחד אחיך באחד שערך בארצך אשר ה' אלהיך נתן לך לא תאמץ את לבבך ולא תקפץ את ירך מאחיק האביון: כי פתח תפתח את ירך לו והעבט תעביטנו די מחסרו אשר יחסר לו. ולעיל (יד כט) כתיב: ובא הלוי כי אין לו חלק ונחלה עמך והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך ואכלו ושבעו למען יברך ה' אלהיך בכל מעשה ידך אשר תעשה ולהלן (טו יא) נאמר נתון נתן לו ולא ידע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברך ה' אלהיך בכל מעשך ובכל משלח ידך: כי לא יחדל אביון מקרב הארץ על כן אנכי מצוך לאמר פתח תפתח את ירך לאחיק לעניך ולאביון בארצך: ולהלן (טו יד) עוד לגבי עבד עברי כתיב העניק תעניק לו מצאנך ומגרדך ומיקבך אשר ברכך ה' אלהיך נתן לו: ולהלן (טז יא) כתיב לגבי שמחת החג ושמחת לפני ה' אלהיך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך והגר והיתום והאלמנה אשר בקרבך במקום אשר יבחר ה' אלהיך לשכן שמו שם:

והנה בכדי שניתן אל ליבנו שלא להיות מכלל אותם שאינם נותנים מאשר להם לאחרים ובכדי שנתחזק במידת הנתינה שבאמת רחוקים אנחנו ממנה הרבה ננסה להסביר ממה נובעת מידת החוסר נתינה - המכונה בפי כל 'קמצנות'

ראשית צריך לדעת שהקמץ הוא בכלל לא קמץ... - פשוט אין לו ממה לתת, ובעניין - השני שמפור לצדקה ולבניו ובנותיו, הוא לא בעל לב רחום או נדיב, אלא פשוט יש לו ממה לתת. - פתגם זה יהיה פשוט לכל מי שינסה להתעמק בדיבור עם הקמצנים אשר לא יודעים לתת מאומה לסובביהם. פירוש הדברים, הקמץ באמת לא מרגיש רגשות אשמה, לפי שרואה את המציאות שהוא פשוט אין לו ממה לתת, כי יש כל כך הרבה הוצאות וכו' ואם יתן עלול להגמר לו, ומרגיש תמיד בחסרון עצמי, ואילו על מי שהוא רואה שהוא עני ובכל זאת נותן לצדקה, הוא בטוח שאינו עני כלל, אלא פשוט יש לו הכנסות צדדיות, שאין הוא מגלה לאותם לאדם, ואם יאמרו לו לקמץ שהוא קמץ מיד ירטן וירג על חוסר האמת שיש כאן אחר שבאמת אינו קמץ כלל....

כבר אמר יהודי חשוב מאוד, אשר מסייע באחד מקהילות הקודש לכל בני התורה שבקהילה, הן לאברכים המיוחדים של אותה קהילה, הן לבחורי הישיבות השוקדים על התורה וכו', וידוע לכל שקופתו היא בדקדוק גדול, וללא חשש גול ועוולה, אלא כל הממון מגיע לפיות של התלמידי חכמים אשר נזקקים לצורך המילגות ושאר דרכי החסד.

וכה דבריו "כבר למעלה משלושים שנה אנו עבדא גבאי של צדקה, וברוך ה' שכולם יודעים שאין לי צורך כלל להתפרנס מן הקופה, לפי שעבודתי הקבועה מספיקה

מעמד ענק בקברי האבות

יום של תפילה ומעמד סליחות ברוב עם

אי"ה תתקיים נסיעה מבת ים לחברון
למעמד הסליחות עם מרן הגאון המקובל
הרב בנימין שמואל שליט"א

יציאה משיבת המייש"ר רח' אורט ישראל 4 בת-ים

יום שלישי כ"ח אב 11.08.26 | שעה 09:15 בבוקר

עלות הנסיעה 100 ש"ח | הרשמה במשרדי הישיבה

או בטלפון 03-552-0004